

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'
ותביעה שכנגד ב' נ' י'
תיק חיצוני:

בפני כב' השופטת רונית גורביץ

התובע/הנתבע שכנגד: י' י'
ע"י ב"כ עוה"ד זאב סלילת

נגד

הנתבעת/התובעת שכנגד: ש' ב'
ע"י ב"כ עוה"ד ניר ברזל

פסק דין

עניינה של המשפחה מתגלגל זו הפעם השנייה לפתחו של בית משפט זה. מדובר בסכסוך בין חתן לחמה המתגוררים במבנים סמוכים באותה הנחלה מספר ... שב.... (להלן "הנחלה" ו/או "המשק") מזה כ- 25 שנים, שעל פי רישומי מנהל מקרקעי ישראל בעלת הזכויות בה היא הנתבעת והתובע הינו בגדר בן ממשיך.

הסכסוך נסוב בעניין יישום ההסכם שנחתם בין הצדדים (ובעלה של הנתבעת שנפטר מאוחר יותר) ביום 10.3.94 (להלן: "ההסכם") בעקבות פטירתה הטראגית של אשת התובע היא ביתה של הנתבעת ולשם הסדרת חילוקי הדעות ביניהם.

ההסכם משקף את זכויותיו של התובע כבן ממשיך שהניהול של המשק יעבור לידי הוואיל והנתבעת ובעלה היו בגיל מתקדם ולא היה ביכולתם לתפעל את המשק כנגד תשלום חודשי קבוע שישלם לנתבעת, תשלום חלק מרווחי המשק, כיסוי חובות והוצאות המשק, בניית חדר לדירתה של הנתבעת והתחייבויות נוספות.

מכוחו של ההסכם ניהל ומנהל הנתבע עסקים מגוונים בנחלה, שהמרכזי בהם נכון להגשת התביעה היה מלון צימרים.

א – ההסכם משנת 1994

- מפאת חשיבותו של ההסכם, אביא להלן חלקים רלוונטיים הימנו:
"הוואיל וב' הינם בעלי משק מספר ב....., שהוא מושב, ושייקרא להלן "המשק"
והואיל וי' הינו בעלה של ה', בתם של ב', אשר נספתה בתאונת דרכים ביום 18.3.93
והואיל וי' וה' היו "בן ממשיך" למשק ב', ואמנם כך הוכרו רשמית על ידי המושב
...
והואיל וב' הינם כיום בגיל מתקדם ואין בכוחם לתפעל את המשק ולעשותו רווחי והם
זקוקים לאדם שיעשה זאת במקומם

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

והואיל וב' זקוקים לעזרה כספית קבועה ומתמדת לצורך קיומם
והואיל וי' היה פעיל במשק טרם פטירת רעייתו ה' וגם יזם תוכניות לפיתוח המשק
והואיל ולאחר פטירת רעייתו ה' נתגלעו חילוקי דעות בין ב' לבין י' אשר אותן הם
מבקשים לפתור ברוח טובה בכך שהמשק יישאר בשמם של ב' ואילו י' ינהל את המשק
ויתמוך כספית בב'. מאידך, יעשו ב' את כל הנדרש כדי לוודא שאכן המשק יעבור לי' לאחר
פטירתם
....
4. י' ינהל את המשק ויקדיש ... את מיטב זמנו ומרצו ויהא חופשי לנהלו כפי מיטב הבנתו
ושיפוטו ואילו ב' יעשו את כל הצריך והדרוש כדי לאפשר לי' לפעול כאמור.
5. כל רכוש המשק וזכויות וכספים של המשק יהיו בהנהלתו הבלעדית של י' אשר גם
ידאג לשלם את כל הוצאות המשק ולכסות את כל חובות המשק, כולל אלה שנצברו טרם
הכנס לתוקפן של הסכם זה
6. י' מקבל על עצמו לתמוך בב' אופן רצוף וקבוע בדברים הבאים:
א. י' ישלם לב' תשלום חודשי קבוע בסכום של 2,300 ₪ (אלפיים ושלוש מאות שקלים
חדשים) אשר ישולמו בכל 20 לחודש באופן רצוף. סכום זה יהא צמוד למדד לתוספת
היוקר (להבדיל מן המדד הכללי).
ב. בכל חמש שנים החל מיום 20.06.94 ישלם י' לכל אחד מיחידיו ב' סכום בשקלים שווה
ערך לסך 1,000 דולרים אמריקניים לפי השער היציג ביום התשלום.
ג. בכל 20 לחודש באופן רצוף החל מיום 20.1.96 ישלם י' לב' 5% (חמישה אחוזים למאה)
מתוך רווחי המשק נטו, כלומר לאחר ניכוי הוצאות תפעול המשק מתוך הברוטו שנתקבל.
....
ד. י' יממן לב' עזרים רפואיים אשר יצטרכו להם יחיד ב' כגון משקפיים, מכשירי שמיעה,
מכשירי הנשמה וכיוצא באלה, כאשר ישנה חוות דעת רפואית מוסמכת.
ה. י' יממן אכלוס בבית אבות ליחידיו ב'.
ו. י' יממן ויבנה חדר נוסף לדירת ב'.
...
7. היה ואחד מיחידיו ב' ילך לבית עולמו כי אז ישלם י' לנותר 80% (שמונים אחוזים
למאה) מן התשלומים המנויים בסעיפים קטנים א, ב, ו- ג שבסעיף הקודם.
8. ב' מתחייבים לעשות את כל הצריך והדרוש כדי שבבוא היום, לאחר תום 120 שנה, יזכה
י' שהמשק יעבור לשמו או של שלושת ילדיו אחריו, כגון עשיית צוואה מתאימה ו/או
רישום מתנה לעתיד (במידה והדבר אפשרי). "

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'
ותביעה שכנגד ב' נ' י'
תיק חיצוני:

ב – פסק הדין

2. בשנת 2002, במסגרת ההליך הקודם, שננקט ע"י הנתבעת נדונה תביעתה לביטול ההסכם עקב אי קיום התחייבויות הנתבע על פיו.

כבוד המותב הקודם, כבוד השופט מרים רבס, בפסק דינה מיום 14.2.06 קבעה כי הנתבע הפר את ההסכם, אך אין לראות בהפרותיו משום הפרות יסודיות, ועל כן יש לתת לו ארכה לתיקונים. עוד נקבע כי הנתבע הינו בגדר בן ממשיך (להלן: "פסק הדין").

3. בעמ' 123 של פסק הדין נקבעו במפורש התנאים שעל הנתבע לקיים בתוך תקופה של שנתיים, ושאלמלא יקיימם תהא נתונה לתובעת הזכות לבטל את ההסכם:

"... התנאים לקיום ההסכם הם כדלקמן:

1. הנתבע ישלם לתובעת עבור כל החודשים שלא שילם הסכום הקבוע כדמי מזונות, עפ"י הסדר תשלומים שיקבעו הצדדים באמצעות באי כוח, בצירוף ריבית והצמדה כדין.

2. הנתבע חייב לבנות חדר נוסף לתובעת כפי שהתחייב בהסכם.

3. יתמנה רו"ח נייטרלי אשר יבדוק אם קיימים חיובים כספיים של המשק עפ"י ההסכם, והנתבע מתחייב לעשות את כל ההסדרים המתאימים כדי לסלק את החובות הכספיים.

4. רו"ח שיתמנה יבדוק את ספרי החשבוניות, המאזנים והדוחות של עסקיו של הנתבע לתקופה מיום הגשת התובענה ... ועד היום ויקבע אם היו רווחים שנוצרו במהלך ועקב ניהול עסקיו של הנתבע ע"י הנתבע. כן יקבע רואה"ח שיעורם וגובהם והנתבע יהיה מחויב לשלם לתובעת על פי הסדר מתאים שייקבע בין הצדדים ובאמצעות באי כוח הצדדים ורואה"ח.

5. רואה"ח ישמש בתפקידו למשך שנתיים, ובתקופה זו כל החישובים הכספיים וניהול הספרים יהיו בידו ובאחריותו, ויפקח על כל ההוצאות וההכנסות במשך שנתיים, וכן גם יפקח על תשלומי הנתבע לבעלי החוב ולתובעת על פי ההסכם.

6. זהותו של רואה"ח הנייטרלי תיקבע ע"י הצדדים וב"כ ואם לא יגיעו לכלל הסכמה, הוא ימונה על ידי ביהמ"ש.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

7. מתן אורכה לשנתיים יהיה תנאי להבשלת הזכות לבטל את ההסכם. אם לאחר מתן אורכה של שנתיים מיום מתן פסק דין זה, ומינוי כונס נכסים, רו"ח, לא יקויים ההסכם על כל תנאיו, יכלה התובעת לבטל את ההסכם.

ארכת הזמן היא תנאי לשכלול זכות הביטול של ההסכם ע"י התובעת הנפגעת. אם הנתבע לא ינצל אורכה זו יבוטל החוזה, ע"י מתן הודעה בדבר הביטול".

4. פסק הדין הדוחה ערעור על פסק דינו של כבוד המותב הקודם, ניתן ביום 7.2.07. הערעור נדחה בכפוף לתיקון על פיו רואה החשבון שיתמנה יבדוק את החשבוניות, המאזנים והדוחות של עסקיו של התובע מיום 01.01.96 ועד למתן פסק הדין. מינויו בפועל של רואה חשבון על פי פסק הדין נעשה בהחלטה מיום 30.5.07.

ג- התביעה והתביעה שכנגד

5. מני מתן פסק דינו של כבוד המותב הקודם ועד למועד הגשת התביעה המתוקנת חלפו כ- 4.5 שנים וכשלוש שנים ממינוי רואה החשבון, תקופה שעוד במהלכה נסתיימה זה מכבר האורכה שניתנה לתיקון ההפרות. במכתב מיום 1.6.09 הודיע ב"כ הנתבעת לב"כ התובע כי אלמלא יתוקנו ההפרות בתוך 30 ימים, ייחשב ההסכם כמבוטל. בחלוף המועד, ומשהודיע הנתבע במכתב מטעמו מיום 4.6.09 שאין בכוונתו לקיים את תנאי פסק הדין בשל התנהלות התובעת והעובדה כי תנאים אלו שלובים וכרוכים ולא ניתנים להפרדה, פנה אליו ב"כ הנתבעת ביום 2.7.09 בהודעה על ביטול ההסכם.

6. התובע הוא זה שיזם את ההליך הנוכחי בהגשת תביעתו לאכיפת הסכם, במסגרתה נתבקש חיוב הנתבעת לחתום על כל המסמכים הנדרשים להקמת מסעדה וצימרים שיאפשרו את פרנסתו, ותביעה כספית לפיצוי על הנזקים שנגרמו בגין הפרת ההסכם בשווי ההפסדים שנגרמו עקב אי פתיחת המסעדה וסגירת הצימרים. בנוסף התבקש השבה של תשלומי יתר מעבר לחוב ששולם לנתבעת על פי ההסכם וכספים שנגבו על ידה או פיצויים ששולמו לידיה באמצעות האגודה.

7. הנתבעת מצידה הגישה כתב תביעה שכנגד לביטול ההסכם, הואיל ולטענתה הנתבע לא ניצל את הארכה בת השנתיים לתיקון ההפרות, ולא קיים אף לא אחד מהתנאים לקיום ההסכם שנקבעו בפסק הדין (אי תשלום חוב עבר של הסכום הקבוע כדמי מזונות, אי בניית חדר נוסף בדירת התובעת ואי תשלום 5% מרווחי הנחלה) וכן שולבה תביעה כספית להשבת תשלומי יתר ששולמו על ידה במקומו.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 י' ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

8. לצורך מתן הכרעתי אדון בשתי התביעות במשולב, כאשר תוך כדי דיון בשאלת תוקפו של ההסכם אדרש גם לתביעות הכספיות.

ד- האם ההסכם בוטל?

האם הפר התובע את שלושת התנאים שנקבעו בפסק דינו של כבוד המותב הקודם?

9. הנתבעת טענה כי האורכה בת השנתיים שניתנה לקיום התנאים שנקבעו בפסק דינו של כבוד המותב הקודם חלפה לכל המאוחר בשנת 2009, והנתבע לא ניצלה ולא תיקן אף אחת מן ההפרות שזכרו בפסק הדין. בנסיבות אלה, היא זכאית לבטל את ההסכם ולתבוע את כל הכספים והזכויות שלא שולמו לה.

הנתבעת מפנה לאי קיומם של שלושה תנאים עיקריים:

ד (1) התנאי הראשון – הינו אי תשלום חובות הנתבע עבור כל החודשים שלא שילם תשלומי מזונות (סעיף 1 לפסק דינו של כבוד המותב הקודם).

10. לטענתה על פי ההסכם היה על הנתבע לשלם לה (לאחר מות בעלה) תשלום חודשי קבוע של 1840 ₪ צמוד לתוספת היוקר מ- 3/94, שהם כ- 2300 ₪ למועד הרלוונטי. הנתבע חדל לשלם את דמי המזונות הנ"ל באפריל 2002 ועד מרץ 2007. בגין תקופה זו – 59 חודשים – חייב לה הנתבע סך נומינאלי של 135,700 ₪. הנתבע לא שילם כל סכום על חשבון חובו הנ"ל.

11. הנתבעת ציינה כי אמנם לאחר שניתן פסק דין ביקש הנתבע להעביר לה תשלומים והיא סירבה לקבלם, כיוון שבאותה עת ערערה על פסק הדין, אך סמוך לאחר מתן פסק הדין של המחוזי, דרשה מהתובע את התשלומים המגיעים והוא סירב לשלם. כך לטענתה ניתן לראות כי ביום 18.6.06 החזיר בא כוחה דאז, לבא כוח התובע, את ההמחאות שהעביר התובע עבור שנת 2006. בנוסף, השיקים שצירף לתצהירו כאילו שולמו לה ב- 2002 לא שולמו לה מעולם, ומכל מקום אין בצילומם משום עדות לתשלום.

12. לטענתה באי תשלום חוב המזונות החודשי במשך 5 שנים הוא הפר ועודנו מפר את חובותו לשלם לה עבור חודשים שלא שילם, ובדרך זו אף מבזה את פסק הדין שניתן.

החל מחודש מרץ 2007 חזר לשלם באופן שוטף פחות או יותר אך לא במועד ולעיתים נדרשת מצידה יותר מהתראה אחת, כאילו מדובר בחסדים שהיא מבקשת, כאשר הנתבע המתיימר להיות הבן הממשיך כלל אינו טורח לשלם עבור חובות עצומים שצבר ואף מתכחש להם, והכל כאשר הוא נהנה כל השנים מנחלה השווה ממון רב ומפעיל בה עסקים רבים ומגוונים.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

13. הנתבע טען כי יש לדחות את הטענה של הפרת הסכם בגין הפסקת תשלומים חודשיים.
 הנתבע מכחיש את טענתה שהפסיק את התשלומים ב- 4/02 ומפנה ל- 7 תשלומים שבוצעו
 על ידו בנוסף לחוב מכולת מאותה השנה. גם טענתה כי לא שילם עד 9/07 אינה נכונה כי
 חזר לשלם כבר בשנת 2006 במהלכה שילם 5 תשלומים חודשיים בשיקים.
 14. לעניין הפסקת התשלומים שלא שולמו, טען שהטעם לכך נעוץ בסירובה של הנתבעת לקבל
 את התשלומים החודשיים והחזרת השיקים על ידה. כאשר משחזרה לבקש את התשלומים
 החודשיים שסירבה לקבל, הייתה כבר במצב של הפרת ההסכם, אזי הוא כבר ביקש לעשות
 עימה התחשבות בגין תשלומי יתר, בעקבותיה אינו חייב לה כספים.
 הנתבע הפנה למכתב בא כוחה דאז מיום 1.9.02 (ת/10) במענה לפניית ב"כ התובע בו נרשם
 כי הנתבעת מקבלת את השיקים שצירף למכתבו ע"ח חובות העבר עד אשר בוטל ההסכם
 ביום 9.6.02, כאשר אין לראות בקבלת התשלומים הסכמה לקבלת תשלומים כלשהם עבור
 התקופה אשר לאחר 9.6.02 מועד בו בוטל ההסכם על ידה. דהיינו, הנתבעת כותבת לתובע
 במכתב תשובה לתשלומים שביקש להעביר לה שההסכם בוטל. גם לאחר מתן פסק הדין,
 היא סירבה להצהרתה לקבל את התשלומים לפי ההסכם שמא דבר קבלתם יפגע בטענתה
 שההסכם מבוטל. לאחר מכן נשלחו על ידה עוד מכתבים על ביטול ההסכם.
 15. לשיטתו, לא ניתן לחייב את התובע לקיים הסכם כאשר הנתבעת מבטלת אותו בצורה
 מפורשת ומסרבת לקבל תשלומים. בנוסף לכך, בד בבד עם הביטול של ההסכם והפרתו היא
 גם מתנהגת בחוסר תום לב בכך שהיא בכוונת מכוון עשתה הכול כדי לגרום נזק לתובע
 בתקווה שהוא יתמוטט כלכלית ויסתלק מהנחלה. לטענתו מי שמתנהג בצורה כזו לא זכאי
 על פי עיקרון תום הלב לקבל תשלומים מכוח אותו הסכם.
 בנוסף, טען הנתבע כי הנתבעת הפרה תנאים שלובים שחלו עליה מכוח ההסכם, לפיו הנתבע
 מנהל את המשק כדי להרוויח וכדי לשלם לה, והיא צריכה לעשות את כל הצריך והדרוש
 כדי לאפשר לו לפעול כאמור.
 (2) **התנאי השני – אי בניית חדר נוסף לדירת הנתבעת (סעיף 2 לפסק דינו של כבוד המותב**
הקודם)
 16. לטענת התובעת בפסק הדין נקבע כי הנתבע חייב לבנות חדר נוסף לדירתה, והוא הפר גם
 הוראה זו.
 הוראה זו שבפסק הדין ניתנה בעקבות הוראת סעיף 6(ו) להסכם בין הצדדים מיום
 10.3.1994, שלפיו "יי יממן ויבנה חדר נוסף לדירת ב'". כלומר, לטענתה, התובע מאחר כבר
 19 שנה בקיום התחייבותו זו. לא רק שהוא לא בנה מעולם חדר נוסף בדירתה, אלא

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 י' ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

- שבמהלך התקופה הנ"ל פיתח את ביתו והקים ושיפץ מבנים אחרים בנחלה באופן שכל זכויות הבנייה בה – כנראה מוצו.
- בנוסף, טענה כי התנהלות התובע לאחר פסק הדין בכל הקשור להקמת החדר הנוסף, היא התגלמות חוסר תום הלב. תחילה, ניסה להטיל עליה את האחריות להכנת בקשה להיתר בנייה נוסף, לרבות כל התשלומים הנובעים מכך, לאחר מכן, לא היה מוכן לקבל על עצמו את האחריות המלאה לבניית החדר הנוסף, כפי שנצטווה בפסק הדין, ולא הגיב על הצעתה לצרף לדירתה את אחד מן החדרים מיחידות הצימרים בנחלה, אף כי טען שבעבר הציע לצרף חדר כאמור והדבר נמנע על ידה.
17. עוד נטען כי מאחר שהתובע אינו בונה לה חדר נוסף, ומאחר שהדבר לא ניתן, הוא חייב, לכל הפחות, פיצוי עבור החדר הנ"ל. לפי חוות דעת של שמאי מקרקעין שהזמינה אבדן ההנאה שלה מן החדר החסר ב- 10 שהשנים האחרונות עומד על סך נומינלי של 72,000 ₪ ועלות בניית החדר על ידה, אם יינתן הדבר, עומדת על 60,000 ₪ נוספים.
18. הנתבע טען כי מאחר ומדובר בנחלה עם בנייה רוויה, עובדה שהתבררה לאחר החתימה על ההסכם משנת 1994, לא ניתן חוקית, להוסיף עוד חדר. לטענתו, חלף החדר הנ"ל, הציע לנתבעת והעמיד לרשותה חדר מס' 2 בצימרים במקום החדר שהובטח לה. עוד טען כי בפועל במשך שנים הנתבעת ומשפחתה השתמשו בחדר זה ובחדרים נוספים שביקשו הכול לא בתשלום ועל חשבון אורחים שנדחו.
- ד(3) התנאי השלישי – אי תשלום 5% מרווחי המשק (סעיף 4 לפסק דינו של כבוד המותב הקודם).**
19. הנתבעת טענה כי התובע מעולם לא שילם לה או לבעלה המנוח את חלקו ברווחי המשק, על פי התחייבותו לפי סעיף 6(ג) להסכם. מכתבי התראה חוזרים ונשנים שנשלחו אליו בעניין זה, עוד בחייו של בעלה, כלל לא נענו.
20. הנתבעת מפנה לפסק הדין בו נקבע כי ימונה רואה חשבון שיבדוק אם ובאיזה סכום היו הרווחים במשק בשנים הרלוואנטיות. עוד נקבע כי התובע ישלם לה סך של 5% מרווחים אלה, כפי שייקבעו ע"י רואה חשבון.
- למעשה, בחוות הדעת של רואה החשבון מנובמבר 2008 נקבע כי בשנים 1996-2005 נשא המשק רווח נקי ומתואם בסך של 922,040 ₪, ועל כן התובע חייב לשלם לה סכום נומינלי של 46,102 ₪, אשר לא שולם מעולם, גם לאחר שרואה החשבון פרסם את דוחותיו. זאת ועוד, לגבי השנים 2010-2012 לא שילם לה התובע דבר בגין רווחי המשק, לא מסר לה דוחות כלשהם ולא הציע כל תשלום. גם לרואה החשבון לא שילם, והוא לא ביקר את המשק לגבי שנים אלה.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

21. באשר לטענת התובע כי הוא אינו משלם לה את חלקה ברווחים כיוון שהוא מקזז תשלומי יתר ששולמו, לפי טענתו, בשנים 1996-2005, ציינה כי לא היו כל תשלומי יתר, וזו טענה כוזבת, ומכל מקום, טענה זו סותרת את פסק הדין שציווה עליו לשלם לה את חלקה ברווחי המשק. לטענתה, התובע אינו רשאי לקזז כנגד זכויות אלה בגין טענות שיש לו לגבי תקופה הקודמת לפסק הדין, ולגבי טענות שלא העלה ולא הוכיח במשפט הקודם.

22. התובע טען כי על פי חוות דעת מומחה בית משפט מיום 24.11.08 שולם לתובעת ביתר לאחר חישוב ה- 5% סך 69,943 ₪ עבור השנים 1996-2005. ולפי חוות דעת המומחה מיום 16.3.11 עבור השנים 2006-2007 שולם ביתר לאחר החישוב ה- 5% סך 20,295 ₪, שכן בשנת 2006 העסק היה בהפסד של 78,929 ₪, מאידך, בשנת 2007 היה רווח של 43,074 ₪, כלומר 4% מהסכום הנ"ל הינם ע"ס 1700 ₪. ולפי חוות דעת המומחה ב- 24.4.12 שולם עבור השנים 2008-2009 ביתר סך של 13,221 ₪, שכן בשנת 2008 היה רווח של 44,696 ₪ ובשנת 2009 הפסד של 91,891 ₪. לאור האמור, מבקש התובע לדחות תביעה זו.

ה- הכרעה

23. אקדים אחרית לראשית, ואציין כבר בפתח הכרעתי כי ההסכם לא בוטל. טרם אדרש לשיקולים המשפטיים שהביאוני למסקנה זו, והואיל ולא מדובר בהסכם מסחרי אלא בין בני משפחה, אני מוצאת לנכון להידרש למערכת היחסים בין הצדדים והרקע של הרצון הטוב שעמד ביסוד העברת הנחלה לנתבע ולאשתו כבנים ממשיכים בשנת 1985, שנתעמעמה עם פטירתה הטראגית של הבת – רעייה, שהביאה הצדדים לכדי סכסוך מתמשך, כשכל צד מתמודד בצורה אחרת עם פטירתה ומונע לאו דווקא משיקולים רציונאליים.

24. לאורך כתבי טענותיה מציגה הנתבעת את התובע כמי שהינו נוהג בכפיות טובה כלפיה, כאשר בתור מי שנבחר להיות הבן הממשיך ונהנה מנחלה השווה ממון רב, לא טורח לשלם את מחויבותיו כלפיה ואף מתכחש להם.

ואולם, הצגת תמונה זו בפשטותה חוטאת לאמת. ראשית, התובע ואשתו המנוחה קיבלו לידם משק שנמצא לקראת חיסול מצוי בחובות, כשבעלי מבוגרים וזקוקים לתמיכה כלכלית. שנית, התובע במהלך 25 השנים שחלפו שקד על פיתוחו של המשק על שיפוץ המבנים שבו והסבתם לעסקים במימון מיטב כספו וממונו ובד בבד שילם חובות וכספים לנתבעת. ושלישית, כבוד המותב הקודם וגם בית משפט המחוזי קבעו כי אף אם היו הפרות בנוגע לחיובים כספיים ולרווחים, הרי מכלול ההפרות

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

- 1 של ההסכם ע"י התובע התרפאו ותוקנו בחלקם הגדול ע"י העזרה והסיוע שהושיט לנתבעת
2 ולבעלה המנוח.
3
- 4 25. היטיב לתאר את הסיבות למסירת המשק מהנתבעת ובעלה המנוח לידי התובע וביתם
5 המנוחה, כבוד המותב הקודם בפסק דינו, שקביעותיו הינן בבחינת מעשה בית דין, בציינו כי
6 הנתבעת ובעלה המנוח עודדו את התובע ואשתו המנוחה לבוא ולהתיישב במשק ולבנות את
7 ביתם על נחלתם ולקבל מעמד של בנים ממשיכים. בנוסף, הנתבעת ובעלה ביטלו את
8 בקשתם הקודמת לקבל את בתם ד' ובעלה כבנים ממשיכים ולקבל במקומם את התובע
9 ואשתו המנוחה כבנים ממשיכים וכחברים באגודה. ואף בעלה המנוח של הנתבעת סגר את
10 העסק של חקלאות ואת דיר הצאן ומכר את העסק לתובע.
11
- 12 26. הרקע להסכם עצמו עולה מתוך המבוא, בו נאמר כי כל מטרתו של ההסכם הייתה
13 שהנתבעת ובעלה המנוח שהגיעו לגיל מתקדם ולא היה באפשרותם לתפעל את המשק
14 בצורה רווחית, ועל פי הראיות שהוכחו בפני כבוד המותב הקודם גם נקלעו לחובות ולמצב
15 כלכלי קשה (ראה גם נספח כ"ב לתצהיר הנתבעת – שמעלה חשש למימוש הנחלה עקב
16 חובות) והם זקוקים לעזרה כספית קבועה ומתמדת לצורך קיומם, הציעו לחתנם – התובע,
17 שהקים כבר בית במשק והתגורר בו יחד עם נכדיהם, לנהל את המשק לפתחו ולהשביחו
18 מתוך מטרה שבעתיד לאחר פטירתם, יועבר המשק אליו ומאידך עליו החובה לדאוג
19 לפרנסתם וכן לשלם את כל החובות שרצו על המשק.
20
- 21 27. משנת 1993 החל התובע לפתח את המשק, השקיע השקעות מרובות במשק, הקים נגריה,
22 שיפץ מבניה למטרת השכרת חדרים לנופשים, מסעדה, נטיעת חורשה וביסוס משק בעלי
23 החיים.
24 כבוד המותב קבע כי "התובע פיתח את המשק והקדיש את כל מרצו, כוחו וכישרונו לקידום
25 המשק ופיתוחו" (עמ' 115 לפסק הדין).
26
- 27 28. בפסק הדין של כבוד המותב הקודם, נקבע כי במהלך השנים מאז נחתם ההסכם בשנת 94,
28 הפר התובע חלק מתניות ההסכם ובעיקר נכון הדבר בכל הנוגע לחיובים כספיים, בתשלומיו
29 לנתבעת חל פיגור והתשלום החודשי הנוגע ל- 5% מהרווחים לא שילם בכלל.
30 ואולם, מנגד, הייתה תמורה כספית מצידו ואף סיוע ועזרה לבעלה של הנתבעת בחייו,
31 ופעולות שונות שביצע לטובתה, למשל שיפוץ דירתה והדירה בקומה העליונה, תשלומי מיסי
32 מים וחשמל שחלו עליה ושולמו על ידו. בנוסף, הנתבעת לא הייתה תלויה אך ורק
33 בתשלומים של התובע אלא היה לה מקור נוסף של הכנסה מהשכרת הדירה שמעל ביתה.
34 מסקנתו הסופית של כבוד המותב הקודם הייתה כי האיחור בתשלומים החודשיים, גם אם
35 התשלום נחשב למזונות, לא היווה הפרה יסודית של ההסכם (ראה עמ' 129 לפסק הדין).

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

בית המשפט המחוזי ציין כי מכלול ההפרות של ההסכם ע"י התובע התרפאו ותוקנו בחלקם הגדול ע"י העזרה והסיוע שהושיט לנתבעת ולבעלה המנוח, אשר לא באו לידי ביטוי בהסכם, וכן על ידי שיפוץ הדירה העליונה (עמ' 24 לפסק הדין).

29. בית משפט המחוזי בהחלטתו האחרת מיום 12.1.10, דחה את בקשת הרשות ערעור על החלטת כבוד המותב שקבע כי בדיקת המומחה שמונה תהיה אך ורק לגבי חישוב הרווחים של המשק והוא לא אמור לבחון תשלומים נוספים הנתענים ע"י התובע שהינם בגדר "טענות סיוע", אך לענייננו פסק שלא חל השתק פלוגתא ביחס לטענות אלה. עוד הוסיף, כי טענות התובע אודות תשלומים שונים ששילם לנתבעת (תשלומי סיוע) אינן מחייבות מינויו של מומחה, משאין המדובר בעניין שמחייב מומחיות (כמו בחינת רווחיות המשק). (בר"ע 205/09 עמ' 9-10).

30. לאור האמור, ואף כי מדובר בתביעה שכנגד לביטול הסכם עקב אי קיום התנאים שנקבע בפסק דינו של כבוד המותב הקודם משנת 2006, איני סבורה כי ניתן לבחון שאלה זו במנותק מהנסיבות שהביאו לרקירת ההסכם, וכן מהצורך להידרש לקיום /אי קיום שאר הוראות ההסכם ע"י הצדדים.

31. בזיקה לאמור, והואיל ומדובר בהסכם בין חמה לחתן, לא ניתן להתעלם מהתנהגות הצדדים לאחר פטירתה הטראגית של הבת- הרעייה המנוחה, והאופן שבו כל צד המשיך את חייו לאחר אותה נקודת שבר, בהיתכנות היותה בבחינת מניע באשר לנכונות של כל צד לפעול לקיום ההסכם או להקשות על קיומו ע"י חוסר שיתוף פעולה. בעניין זה אני מפנה לתצהירו של הנכד שמצהיר כי "סבתא לא קיבלה את העובדה שאבא ביקש, לאחר האסון, להמשיך ולחיות" ו- "לסבתא הצטרפו הדודות שלי, מצד אמא ז"ל שהחליטו, לאחר מות אמא ז"ל, שאבא צריך להסתלק מהבית שהוא ואמא ז"ל בנו על הנחלה ושהם זכאים לקבל את הנחלה שניתנה למעשה להורי, בטרם אמא ז"ל הלכה לעולמה" (סעיפים 8.2 ו- 9.1 לתצהיר).

וכן לעדותה של הנתבעת עצמה, אשר לא טרחה להסתיר את חוסר שביעות רצונה מהתקשרותו של הנתבע במערכת יחסים זוגית חדשה ובהמשך מנישואיו לאחרת והבאת שלושה צאצאים נוספים ממערכות יחסים אלו (ראה עמ' 87 לפרוטוקול).

32. כאמור, התביעה לביטול ההסכם נסמכת על הפרת שלושה תנאים שנקבעו בפסק דינו של כבוד המותב הקודם: הפסקת תשלומים חודשיים בשנים 2002-2007, אי בניית חדר ואי תשלום 5% מרווחי המשק. אדון בשאלת הפרתם של שני התנאים הכספיים ביחד כנגד טענת התובע לתשלומי סיוע ששולמו על ידו מעבר להתחייבותו על פי ההסכם, ובתנאי להפרת צו עשה של בניית חדר בנפרד.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

33. בפתח הדברים יש לציין כי הנתבעת מצידה הודיעה לתובע בצורה פורמאלית על ביטול ההסכם פעמיים בשנת 2002 ובשנת 2009.

בשנת 2002 הגישה הנתבעת את התביעה לביטול ההסכם. במכתב ב"כ הנתבעת דאז מיום 1.9.02 מצוין כי הנתבעת מקבלת תשלומים שהופנו אליה ע"י התובע על חשבון חובות העבר עד אשר בוטל ההסכם נשוא התביעה על ידה. מצוין כי "אין לראות בקבלת התשלומים האמורים או בכל תשלום אשר תשלם בעתיד הסכמה לקבלת תשלומים כלשהם עבור התקופה אשר לאחר 9.6.02 – מועד בו בוטל ההסכם ע"י מרשתי" (סעיף 3 למכתב).
בשנת 2009 הודיעה הנתבעת על ביטול ההסכם במכתב שנשלח ביום 1.7.09.

34. בתצהיר הודתה הנתבעת כי סירבה לקבל תשלומים חודשיים מהתובע לאחר שניתן פסק הדין בבית המשפט השלום וכי התובע לא הפסיק לשלם לה מיוזמתו. סירובה של הנתבעת לקבל תשלומים בתקופה זו נבע מכך שהצדדים היו בהליכים משפטיים והיה חשש שקבלת סכומים יפגע ביכולתה לבטל את ההסכם (סעיף 7 לתצהירה).

ב"כ הנתבעת דאז במכתבו מ- 18.6.06 דחה תשלומים שביקש התובע לשלם והחזיר לו 6 המחאות ששלח בגין התשלומים החודשיים תוך ציון כי "עד היודע תוצאות הערעור ובכפוף לו, לא תקבל מרשתי ממרשך כל תשלום שהוא". עוד עולה ממכתב ב"כ הנתבעת מיום 15.4.07 וממכתב ב"כ התובע מיום 15.6.06 כי המחאות ע"ס 45,000 ₪ בגין מחצית חוב תשלומי העבר שצורפו למכתב ב"כ התובע מיום 21.3.06 הוחזרו. בהמשך, בקשת התובע במכתב ב"כ מיום 26.3.07 לפרוס את תשלום החוב ל- 18 תשלומים נדחתה.

35. בעדותה בדיון מיום 07.04.13 נחקרה הנתבעת אודות סירובה לקבל את השיקים, והודתה כי סירבה לקבל את השיקים כי היא רצתה שישלם את ידו מהנחלה (ראה עמ' 84 שורות 29-32 ובהמשך עמ' 85 שורות 1-8):

"ש. הואיל ואין מחלוקת שבשנים 2003-2005 י' לא שילם אני מבקש לחלק את השאלות ביחס של 2002 ו- 2006. זה נכון שי' הציע לך לקבל עבור השנים האלה ואת סירבת כי התיק תלוי ועומד.

ת. לא היה דבר כזה.

ש. מפנה לסעיף 7. אחר כך ביקשת את הכסף, נכון שהייתה תקופה שהוא רצה לשלם לך ואת סירבת.

ת. לא היה ככה. כשהוא בא להציע לי, שהתחיל לשלם את השיקים, היו שיקים לעורך הדין הקודם, סירבתי לקבל את השיקים האלה בגלל שלא יטען שהוא שילם לי ואז שוב שיחק איתי. היו שניים שלושה שיקים שסירבתי לקבל.

ש. למה סירבת, כי חשבת שאם תקבלי את השיקים זה יפגע לך ביכולת לבטל את ההסכם

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

1 ת. לא דיברנו, היו חילוקי דעות, הבן אדם לא דיבר איתי בכלל, עשה מה שהוא
2 רוצה, אני מחפש פטיש, כל הכלים של בעלי אצלו, לקח לעצמו הכל, אני כלום פה.
3 ש. בגלל זה לא הסכמת לקבל שיקים?
4 ת. כן, לא רציתי לקבל כי רציתי לגמור איתו שיקום וילך".
5

6 36. מאז חילופי ב"כ של הנתבעת והחל מ- 7/07 לאחר שפסק הדין הפך לחלוט, עמדה הנתבעת
7 במכתביה על תשלום חיובי העבר של התשלומים החודשיים עבור 4/02 ועד 3/07, ובשלושת
8 מכתביה בשנים 2010-2011 קבלה על פירעון שיק של תשלום חודשי שחזר ללא כיסוי ועל
9 פיגורים חוזרים ונשנים במועדי העברת התשלומים החודשיים.
10

11 37. חשוב להדגיש כי כבוד המותב הקודם בפסק דינו לא קבע שהתובע צריך לשלם אלא מינה
12 כונס נכסים שהוא רו"ח אשר ידאג לתשלום הכספים הקבועים המגיעים לנתבעת על פי
13 ההסכם בתוספת 5% מהרווחים וכל יתר ההתחייבויות על פי ההסכם כולל חיוביו הלא
14 כספיים.
15 נקבע כי עבודת הכונס תימשך על פני שנתיים מיום מתן פסק הדין, ואם תימשכנה ההפרות
16 עפ"י ההסכם והן תהיינה יסודיות תוכל הנתבעת לפעול בהתאם.
17 מאז מתן פסק דינו של כבוד המותב הקודם ועד לאחר הכרעת ערכאת הערעור סירבה
18 הנתבעת ממניעה לקבל כספים מהתובע.
19

20 38. למעט פרק זמן זה מ- 4/02 עד ל- 3/07 לטענת הנתבעת, ופחות מכך לטענת התובע (שטוען כי
21 שילם בשנת 2002 וחדל לשלם רק ב- 1/03 וחזר לשלם במחצית 2006 ולא ב- 2007), המשיך
22 התובע לשלם לנתבעת את התשלומים החודשיים השוטפים והיא המשיכה לקבלם למרות
23 טענתה שההסכם מבוטל.
24

25 39. טען הנתבע כי הואיל ומבחינת הנתבעת ההסכם בוטל, הרי שבפועל בעצם התנהלותה היא
26 לא קיימה את חלקה על פי ההסכם במשך השנים, ובכל מקום שהיה צריך את עזרתה, בפרט
27 במה שכרוך בקבלת רישום להפעלת המשק, אזי היא לא קיימה את חלקה בהתחייבות ואף
28 הסבה לו נזקים במכוון.
29

30 40. עוד במכתבו של ב"כ התובע דאז מיום 26.3.07, כשנה לאחר שניתן פסק הדין של המותב
31 הקודם כאשר טרם תמה התקופה שקצב לתיקון ההפרות מצידו של התובע, מצוין כי יש
32 לדון בפעולות שהנתבעת "מחבלת בהן כגון פעילות המסעדה שהושבתה בעקבות תלונתה
33 והנזק המצטבר להכנסות הנחלה גדול מאוד".
34

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

41. בכתב התביעה המקורי טען התובע כי הקים במבנים הישנים הקיימים בנחלה, מבלי שקיבל אישורי בנייה, פעילות עסקית ובכלל זה צימרים, מסעדה ופעילות ספורט, לצורך פרנסתו ועל מנת שיוכל לקיים התחייבויותיו כלפי הנתבעת על פי ההסכם. לצורך ביצוע הפעילות העסקית זקוק התובע לקבלת רישיון עסק. במשך השנים הצליח לקבל אישור חוקי זמני לשימוש חורג כדי לאפשר לו הפעלת העסק, וכדי לאפשר לו קבלת ההיתרים כחוק. בשנת 2003 פג תוקפם של האישורים והתובע נאלץ להפסיק חלק מהפעילות בגלל שלא התקבלו היתרים, ובחלק אחר, בלית ברירה, המשיך לבצע את הפעילות כדי להתפרנס ועל מנת שיוכל לקיים התחייבויותיו על פי ההסכם.

התובע שביקש להכשיר את הבתים ואת העסקים ולהפוך אותם לחוקיים הכין במהלך חודש 3/09 בקשה להיתר בנייה בגין המבנים הקיימים לצורך הכשרתם מבחינת חוק התכנון והבניה. הנתבעת שרשומה כבעלת הנחלה והיחידה שיכולה לחתום על הבקשה להיתר בנייה סירבה לחתום וזאת בניגוד להסכם והתחייבותה המפורשת בגדרו, ועל כן ביקש לאכוף עליה לעשות כן.

42. לתצהירו של התובע אף צורף צו שניתן ביום 14.12.10 בתיק תו"ב 4392-10-10 המחייבו לסגור את העסק תוך 24 חודשים בשל העדר היתר שימוש כדין עקב סירובה של הנתבעת לחתום על המסמכים לרישוי עסקים. בתצהירו הודיע כי בכוונתו לסגור את הצימרים ב- 14.12.12 לנוכח צו בית משפט הנ"ל.

43. התובע העיד בדיון ביום 17.03.13 כי עסקיו נסגרו בשל סירוב הנתבעת לחתום על רישיון להפעלת עסקים במשק (ראה עמ' 53 שורה 31 ובהמשך עמ' 54 שורות 3-8):

"ש. מפנה לסעיף 12. מה זה העת האחרונה, ומתי הפסיקו לפעול באופן מלא?
ת. בגדול בעת האחרונה זה 2009, שווה הגישה לבית משפט בקשה לסגירת העסקים ומאז כל העניין דשדש. ב- 2010 קיבלתי מבית המשפט צו להוציא רישיון עסק תוך שנתיים ובעצם העסק לא עובד מדצמבר 2012.
ש. למה לא קיבלת היתר רישיון עסק?
ת. כי אני צריך אישור בעלת הנחלה. אני אמור לשלם חשבונות כשאין לי אפשרות להכניס את הכסף לנחלה".

וכן עמ' 54 שורות 14-19:

"ש. ממתי המסעדה סגורה?
ת. מאותה תקופה שהצמרים סגורים. היא לא מתפקדת כבר כמה שנים. הנסיבות של לנסות לפתוח עסק, להרים אותו ולקדם אותו, הם לא פשוטות, כשאני נרדף על ידי הנתבעת ובנותיה, לא הקלו על פתיחת העסק.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

ש. מה הייתה התגובה של שושה כשביקשת לחתום על בקשה לרישיון עסק
למסעדה?
ת. בשום פנים ואופן לא".

44. גם הנתבעת העידה על סירובה לחתום על מסמכי רישיון העסק בדיון ביום 07.4.13 כדלהלן
(עמ' 80 שורות 25-31):

"ש. זה נכון שאת סירבת לחתום על מסמכים שי' ביקש מימך לחתום?
ת. כן.

ש. זה נכון שבשנת 2002 הגשת תביעה לבית המשפט שנדונה בפני כב' השופטת
רבס, עמ' 104 ש' 6, ליתן צו לסלק את ידו של הנתבע מהמשק?
ת. כן".

וכן בעמ' 81 שורות 30-32 ובהמשך עמ' 82 שורה 1:
"ש. את מבינה שהמשמעות שהסירוב שלך לחתום על המסמכים גרמה לך
שהמסעדה נסגרה?
ת. זאת הייתה בעיה שלו.

ש. את מבינה שהצימרים נסגרו כי לא היה רישיון?
ת. זאת הייתה בעיה שלו".
וכן בעמ' 84 שורות 8-13:

"ש. המסעדה סגורה תקופה ארוכה
ת. כן.
ש. את יודעת שהיא סגורה בגלל שאין רישיון עסק
ת. כן.

ש. זה נכון שי' הציע לך באיזה שהוא שלב שאם תשתפי פעולה והמסעדה תפעל
אז גם את תיהני מהרווחים?
ת. כן.

וכן בעמ' 86 שורות 31-32 ובהמשך עמ' 87 שורה 1:
"ש. כשי' ביקש ממכם לחתום על מסמכים כדי לקבל רישיון לעסק האם את
הסכמתם לחתום על המסמך
ת. אחרי שבעלי נפטר לא היה בינינו כלום.
וכן שורות 13-16:

"ש. כשהוא ביקש מימך לחתום על מסמכים כדי לקבל רישיון לא הסכמת
ת. לא הסכמתי כי הוא לא עמד בהסכם.
ש. את מוכנה היום לחתום לי' לקבלת רישיון לעסק
ת. היום אני לא מוכנה כלום. היום אין לי לשלם לא לפיליפינית ולא ל..."

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

45. בהסכם משנת 1994 ישנם שלושה תנאים שלובים : האחד הינו התחייבות של התובע להשקיע ולנהל את המשק, השני הינו התחייבותה של הנתבעת ובעלה לסייע לתובע לנהל את המשק והשלישי הינו חיוב בתשלום חודשי כדמי מזונותיה של הנתבעת ותשלום 5% מהרווחים וכן תשלומים נוספים.

על התלות בין החיובים בהסכם למדים מהנסיבות המיוחדות האופפות את ההסכם ומכללי ההיגיון והשכל הישר.

כפי שקבעתי הנחלה הועברה לחזקת הנתבע ולניהולו הואיל והנתבעת ובעלה ז"ל לא היו מסוגלים מפאת גילם ומצבם הבריאותי, לתפעל את הנחלה, מפאת החובות הכבדים שרצו עליה ובגלל שהיו זקוקים לתמיכה כספית. כנגד העברת הנחלה לקח על עצמו התובע שורת התחייבויות במטרה לתמוך ולסייע לנתבעת ובכלל זה תשלום חודשי קבוע, תשלום חלק מרווחי המשק והסדרת חובות וכן לגרום לפיתוח המשק.

בסעיף 4 להסכם נקבע כי: "י' ינהל את המשק ויקדיש לפיתוחו את מיטב זמנו ומרצו ויהא חופשי לנהלו כפי מיטב הבנתו ושיפוטו ואילו ב' יעשו את כל הצריך והדרוש כדי לאפשר לי' לפעול כאמור".

46. בנסיבות בהן ראתה הנתבעת את ההסכם כמבוטל עוד בשנת 2002, ובהמשך בשנת 2007 נשלחו על כך הודעות פורמאליות, הרי שגם הלכה למעשה, פעלה להפרת חיובה על פי ההסכם לאפשר לתובע לפעול לפיתוח המשק ולניהולו בעצם סירובה לחתום על בקשה לקבלת הרישיון להפעלת המשק.

הלוגיקה פשוטה, התובע היה צריך לנהל את המשק, הנתבעת הייתה צריכה לאפשר לו ולסייע בידו לנהל את המשק, ובסופו של הליך, התובע היה צריך לשלם לנתבעת תשלום חודשי קבוע וכן אחוז מתוך רווחי המשק.

יש קשר הדוק בין ההתחייבות של הנתבעת לסייע בידי התובע לבין התשלומים שהתובע התחייב לגביהם כלפיה, שכן המקור היחיד לתשלומים אלה צריך לבוא מהמשק. נובע מכך, המובן מאליו, כי בלא עזרתה של הנתבעת לא יוכל התובע לנהל את המשק ולהשיא רווחים שמתוכם ישולמו התשלומים החודשיים לנתבעת.

47. במשך כ- 25 שנים השקיע התובע את כל כולו במשק ושלם את התשלומים החודשיים לצורך מחייתה של הנתבעת, למעט התקופה שבמחלוקת.

גם כיום התובע ממשיך לשלם לנתבעת את התשלומים החודשיים, והיא ממשיכה לקבלם למרות טענתה שההסכם מבוטל.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

48. באשר לתשלום של 5% בגין רווחי המשק, הוגשו ע"י המומחה שמונה ע"י בית המשפט שלוש חוות דעת לגבי הכנסות המשק לשנים 2009-96 מהן עולה כי רווחי המשק בשנים אלו עמד במוצא על 72,148 ₪ לשנה כ- 6000 ₪ לחודש.
- מתוך סך כל רווחי המשק הנתבעת זכאית ל- 5% כל שנה, וסך הכול עומד חלקה נומינאלית על סכום של 50,490 ₪. המומחה קבע בחוות דעתו כי התובע שילם תשלומים עבור השנים 2009-96 סכום נומינאלי מצטבר של 103,459 ₪ שאינו כולל תשלום חודשי קבוע.
- אמנם חלק זה של חוות דעתו נפסל ע"י בית משפט המחוזי בנימוק שלא הוסמך לבצע בדיקה זו, והבדיקה הוחזרה לפתחו של בית המשפט, ואולם, הקביעה כי הנתבע שילם עומדת על רגליה, ולתחשיב עצמו אדרש במסגרת התביעה הכספית. כך שמכל מקום, אין גם בטענתה באשר לאי התקיימותו של תנאי העברת שיעור הרווחים להעלות לכדי הפרת הסכם.
49. העובדה שהנתבעת ממשיכה גם היום לקבל תשלומים על פי ההסכם סותרת את טענתה לפיה ההסכם בוטל. בעבר כשביקשה לטעון לבטלות ההסכם, סירבה לקבל את הכספים מהתובע מהטעם שהבינה שאינה יכולה מחד, לטעון לבטלות ההסכם, ומאידך, לנהוג כאילו הוא קיים.
- כעת, היא שבה ומבקשת לבטל את ההסכם ואולם בניגוד לעבר, היא ממשיכה לנהוג כאילו ההסכם תקף ומחייב, ולקבל כספים על פיו.
- העובדה שהנתבעת מתנהלת כאילו ההסכם תקף ומקבלת כספים על פי ההסכם, מצדיקה דחיית התביעה לביטול ההסכם שכן אין צד להליך משפטי יכול לטעון טענה הסותרת את ההתנהלות שלו עצמו בפועל.
50. זאת ועוד. משסירבה הנתבעת לקבל את התשלומים החודשיים הקבועים עד לאחר הכרעת ערכאת הערעור נדחק מועד תשלומם, ומשכבוד המותב הקודם לא הכריע לגבי ההתחשבנות הכספית בין הצדדים, נוצרה קרקע פורייה לתובע להעלות טענות לשינוי נסיבות בשל הפרת הסכם מצד הנתבעת ועל חוב שהיא חבה לו עקב כך, ובהמשך לטעון לקיזוז בגין תשלומי סיוע ביתר עקב ביטול חוות דעת המומחה ע"י בית משפט מחוזי וקביעתו כי בפסק הדין לא הוכרעו טענות הסיוע של התובע ולא חל עליהן השתק פלוגתא.
51. בנוסף, הואיל ופסקתי כי חיובי הצדדים מכוח ההסכם שלובים, אזי אין האחד יכול לתבוע את רעהו על הפרתו של ההסכם אלא אם קיים – או לפחות נכון היה לקיים – את חלקו בחיובים המקבילים (ראה ע"א 765/82 משה אלתר נ' יחזקאל אלעני, פ"ד לח(2) 710, 701 וכן ע"א 4018/03 איזודור שרביט נ' מנחם בן אהרון, פ"ד נט(4) 343).

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

52. לאור המכלול, אני דוחה את התביעה שכנגד של הנתבעת להפרת ההסכם בגין התקופה לשנים 2002 בחלקה עד 3/07 במהלכה לא שולמו התשלומים החודשיים וכן את הטענה כי מדובר בהפרת תנאי שנקבע בפסק הדין, מהטעם כי ההסכם בוטל ע"י הנתבעת תוך סירוב מצידה לקבל את התשלומים החודשיים עבור אותה תקופה וזאת לכל הפחות עד 7/07 ומהטעם כי היא לא קיימה את החיוב השלוב המוטל עליה מכוח ההסכם בהמשך. אין בקביעתי שלא הופר ההסכם ע"י התובע בגין אי עמידתו בתנאי האמור, כדי לשלול את חוב העבר בגין תשלומים חודשיים שלא שולמו לתקופה הנ"ל וכן תשלום הרווחים, שכן מדובר בדחיית המועד לקיום החיובים ולא בשלילתם, ולכך אדרש בנפרד בדיון בסעדים הנתבעים ע"י הנתבעת בתביעה שכנגד.

53. באשר לתנאי הנוסף של אי בניית חדר – הדבר אינו בר ביצוע מבחינת חוק התכנון והבנייה והנתבעת אף מכירה בעובדה שבנייה זו אינה אפשרית כיום (ראה סעיף 16 לתצהירה). הנתבעת טענה כי התובע לא הגיב להצעתה לצרף לדירתה את אחד מהחדרים מיחידות הצימרים בנחלה וסרבנותו זו מעוררת תמיהה, במיוחד על רקע טענתו כי בעבר הוא הציע לצרף חדר כאמור, והדבר נמנע על ידה.

54. כבוד המותב הקודם קבע בעמוד 124 לפסק דינו כי: "הנתבע לא נתן הסבר הגיוני לאי בניית החדר לתובעת או מימון הבנייה אולם טען בכתב הגנתו (סעיף 14) כי הוא הציע לתובעת לפתוח פתח לעבר אחד החדרים שנועדו להשכרה, אולם התובעת סירבה כדי שלא לפגוע בהכנסות המהוות את הפרנסה. התובעת לא הכחישה עובדה זו. יחד עם זאת, יש לציין כי הנתבע שיפץ על חשבון את דירתה של התובעת וכן הדירה בקומה העליונה מעל הדירה בה היא מתגוררת. (כל אחת מהדירות בשטח של 80 מ"ר). טענה זו לא הוכחשה ע"י התובעת. הדירה בקומה העליונה מושכרת לדיירים ע"י התובעת בסך של כ- 450 \$ לחודש, ודמי השכירות משולמים לתובעת בלבד. (עמ' 52 לפרוטוקול). גם עובדות אלו אושרו ע"י התובעת".

55. זאת ועוד. במכתב ב"כ התובע מיום 4.6.09 אשר הופנה לב"כ הנתבעת צוין מפורשות כי: "מרשי הציע בעבר ומציע גם היום למרשתך, למרות הפרות ההסכם מצידה, לקבל את אחד החדרים בנווה הגר ובפועל מרשתך השתמשה בחדר זה, לא פעם, בעבר. הצעה זו של מרשי עומדת בעינה". וכן ראה עדותו:

"ש. אמרת שאתה חושב שאפשר לקבל אישור לחדר אבל צריך להגיש תוכניות?
ת. אני הצעתי לנתבעת יותר מפעם אחת לקחת חדר בצימרים שזה הפתרון הכי זריז ויותר מפעמיים הנתבעת אמרה בפרוטוקולים שזה יפגע בפרנסה ושלא כדאי לעשות זאת.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'
ותביעה שכנגד ב' נ' י'
תיק חיצוני:

וכן שורות 21-27 :

ש. אבל מבית המשפט משנת 2006 חייב אותך לבנות חדר לנתבעת, איך אתה מקיים את ההתחייבות ?
ת. מאחר והיא זו שצריכה לחתום על הבקשות, וגם עו"ד פ' כתב זאת במכתב, שהיא תחתום ואני אעשה זאת.
ש. היא צריכה לחתום אבל מי צריך להכין אותם ?
ת. פניתי לארכיטקט שהיה אחראי על התוכניות של הצימרים ע' מ', הוא אמר שהבניה רוויה ואין אפשרות לעשות זאת. הדרך היחידה שהיא תגיש כי היא נכה ומבוגרת".

(פרוטוקול מיום 10.02.13 עמ' 31 שורות 17-33 וכן בהמשך עמ' 32 שורות 1-13).

56. קביעתו של כבוד המותב מהווה מעשה בית דין באשר לעובדת סירובה של הנתבעת לקבל יחידת חדר מהצימרים עד למועד מתן פסק הדין, וגם לאחר מכן, לנוכח העובדה כי הצעה זו עמדה בעינה עד למועד הגשת התביעה.

בנסיבות אלה, לפיהן לא ניתן לבנות חדר לפי חוקי התכנון והבנייה (כאשר עובדה זו נודעה לצדדים רק לאחר בניית הצימרים) ונוכח סירובה של הנתבעת לקבל חדר נוסף, אני דוחה את טענתה שאי בניית חדר מהווה הפרה של ההסכם ושל התנאי שנקבע בפסק הדין.

57. תביעתה החלופית של הנתבעת לקבלת פיצויי כספי בגין אי בניית חדר נוסף נדחת אף היא. הנתבעת עתרה לקבלת פיצוי בגין אובדן ההנאה שלה מהחדר החסר. להוכחת נזקיה צירפה חוות שמאי שקובעת הערכת גובה דמי השכירות הראויים למרכיב חדר בודד, המתוכנן להוות חלק מזירת מגורים בקומת הקרקע במבנה דו קומתי וכן הערכת עלות בניה לחדר הנדון ללא מרכיב הקרקע.

המומחה השיב בחקירתו כי "תפקידי אינו לכמת איכות חיים" (פרוטוקול מיום 17.3.13 עמוד 57 שורה 20) ובהמשך "אני לא מתרגם תועלות מאיכות חיים" (שורה 26). המומחה בעצמו מודה כי חוות דעתו לא נותנת ביטוי פיצויי לאובדן ההנאה מהחדר. זאת ועוד המומחה מטעמה של הנתבעת הניח כי ניתן לבנות חדר, בעוד על פי חוקי התכנון והבנייה הבנייה אינה אפשרית.

המומחה מודה בחקירתו כי בהינתן שהנחת עבודתו אינה נכונה חוות הדעת אינה רלוונטית. "אם אי אפשר לבנות את החדר, אז הערכים פחות רלוונטיים" (עמוד 59 שורה 5).

58. בנסיבות בהן הנתבעת לא הוכיחה כי קיים קשר בין אובדן ההנאה לדמי השכירות שמתקבלים מהחדר והתברר כי הנחת העבודה לבנייתו של חדר נוסף אינה ריאלית, נדחה רכיב זה של תביעתה הכספית של הנתבעת. יחד עם זאת, אני קובעת כי לנתבעת תעמוד זכות שימוש בחדר בצימרים במקום החדר שהובטח לה.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

ו- התביעות הכספיות של התובע בכל הנוגע לתשלומי סיוע ביתר

59. לאחר שפסק הדין הפך לחלוט ובעקבות חילופי ייצוג, חזרה בה הנתבעת ועמדה על קבלת התשלומים החודשיים שסירבה לקבל קודם לכן. אז טען התובע שהנסיבות השתנו, בשל היותה במצב של הפרת הסכם, ומבקש הוא לעשות עימה התחשבות בגין חוב שלה כלפיו בגין תשלומי יתר ואף הוגש על ידו ביום 23.4.09 כתב תביעה לאכיפת ההסכם ותביעה כספית להשבת החוב בגין תשלומי הסיוע ביתר.

60. בפסק דינו של כבוד המותב הקודם אין הכרעה לגבי ההתחשבות הכספית בין הצדדים. המותב הקודם מינה מומחה על מנת שיבחון את הרווחים של המשק. המומחה בדק גם את תשלומי הכספים ביתר שבוצעו ע"י התובע, חלק זה של חוות דעתו נפסל ע"י בית משפט המחוזי בנימוק שלא הוסמך לבצע בדיקה זו, אך באותה הנשימה נקבע כי לא חל השתק פלוגתא על תשלומי הכספים ביתר מצד התובע ושבדיקה זו אינה מחייבת מינוי מומחה. בכך למעשה, נפתח צוהר לתובע לדרוש קיזוז תשלומים ששולמו על ידו מעבר לחיובו על פי ההסכם כנגד החיובים שהוטלו עליו בפסק הדין, אשר אושר בהחלטת כבוד המותב מיום 10.5.10 שהתיר תיקון כתב תביעתו של התובע בו נכללו טענות כספיות כנגד הנתבעת אשר נולדו בתקופה שקדמה למתן פסק הדין, תוך הותרת טענות הנתבעת להתיישנות, מעשה בית דין והשתק עילה לגבי תשלומי עבר לתום ההליך.

61. בהסכם שנערך בין הצדדים חויב התובע לשאת בהוצאות המשק ועזרים רפואיים בצירוף חוות דעת רפואית מוסמכת, להוציא חובות פרטיים והוצאות פרטיות של הנתבעת ובעלה ז"ל.

בסעיף 5 להסכם נקבע כי: "כל רכוש המשק, זכויות וכספים של המשק יהיו בהנהלתו הבלעדית של י' אשר גם ידאג לשלם את הוצאות המשק ולכסות את כל חובות המשק, כולל אלה שנצברו טרם הכנס לתוקפו הסכם זה. זאת לבד מחובות פרטיים של ב' ולבד מהוצאות פרטיות של ב' בגין הוצאות ביתם".

ובסעיף 6 ד נקבע כי: "י' יממן לב' עזרים רפואיים אשר יצטרכו להם יחיד ב' כגון משקפיים, מכשירי שמיעה, מכשירי הנשמה וכיוצא באלה, כאשר ישנה חוות דעת רפואית מוסמכת".

62. התובע פירט בתצהירו את כל תשלומי היתר ששולמו לטענתו מעבר לחיובו כלפי הנתבעת על פי ההסכם ביניהם. לטענתו, מעת לעת, הייתה הנתבעת פונה אליו ומבקשת לקבל כספים לנוכח מצבה הכלכלי תוך הבטחה שיעשה חשבון בשלב מאוחר יותר, וכך היה, הוא שילם

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

1 לנתבעת תשלומים רבים אותם הוא מבקש לקזז מהכספים שהיא תובעת ממנו בטענה שלא
2 שילם לה את המגיע לה וכן על חשבון חוב עתידי ומבקש לדחות את תביעתה.
3 התובע אף טען כי הוטעה ע"י הנתבעת לחשוב שתשלומי היתר הינם ע"ח חובו כחלק
4 מההסכם וכי היא יצרה כלפיו מצג שווא לפיו תשלומים אלו הינם ע"ח חובו, ולפיכך אף
5 מכוח דיני החוזים, עשיית עושר ולא במשפט ועקרונות תום הלב יש להתחשב בתשלומים
6 אלה ששולמו ביתר.

7
8 התובע דרש השבת תשלום חובות הנתבעת בגין קופת חולים וביטוח לאומי בשנים 2002-94,
9 חשמל בשנים 2010-94 ותשלומי מים עד היום. בהמשך פרט את התשלומים לשנים 94-
10 2009, בחלקם לא מצוין עבור מה שולמו הכספים, ובחלקם האחר מצוין כי התשלומים
11 בוצעו עבור מכשירים רפואיים (מכשיר שמיעה משקפים ומדרסים), תרופות, חובות לוועד,
12 לחברות ביטוח, למנהל מקרקעי ישראל, למיסים, לעובדת זרה, לצרכניה ולחובות שונים.
13 האסמכתאות שצורפו לשנים 94-95 הינן על בסיס ספחי שיקים בלבד ללא ראיות על פירעון
14 הסכומים, לשנת 96 על דרך אומדנא, לשנים 2005-99 אישורים חלקיים של ספחי שיקים או
15 צילומי שיקים ללא ראיות על פירעון למעט תשלומים בודדים שאושרו בחתימת הנתבעת,
16 לשנים 2006-2009 אישורים של צילומי המחאות לפקודת הנתבעת ללא ראיות על פירעון.
17 יצוין כי גם בשנים בהן נעדרות אסמכתאות הקושרות את ההוצאה לנתבעת עצמה, הרי
18 שבספחי השיקים שצורפו רשום בכתב ידו פירוט של הסכום שהוצא עבור הנתבעת, התאריך
19 ולרוב אף מצוין עבור מה.
20 ראיות אלו נשמרו ע"י הנתבעת החל משנת 96, דהיינו כ- 18 שנים אחורה.
21 טבלה מסכמת שנערכה ע"י התובע מורה כי סכום החוב לאחר קיזוז התשלומים על פי
22 ההסכם, הינו כדלקמן:

23 עבור שנת 1994 - 33,091 ₪, עבור שנת 1995 - 20,307, עבור שנת 1996 - 5540 ₪, עבור שנת
24 1997 - 5540 ₪, עבור שנת 1998 - 16,697 ₪, עבור שנת 1999 - 13,225 ₪, עבור שנת 2000
25 - 34,938 ₪, עבור שנת 2001 - 29,014 ₪, עבור שנת 2002 - 11,684 ₪, עבור שנת 2003 -
26 13,886 ₪, עבור שנת 2004 - 5540 ₪, עבור שנת 2005 - 5540 ₪, עבור שנת 2006 - 16,865
27 ₪, עבור שנת 2007 - 6564 ₪, עבור שנת 2008 - 7564 ₪, עבור שנת 2009 - 4182 ₪.

28
29 יצוין כי רוי"ח המומחה שמונה במסגרת פסק הדין שבדק את התשלומים קבע כי שולמו
30 כספים מעבר לסכומים שהתובע נדרש לשלם על פי ההסכם המסתכמים לסכום של 69,943
31 ₪ עבור השנים 1996-2005, תשלומי החשמל ומים הם בסך של 20,295 ₪ עבור השנים
32 2006-2007 וסך של 13,221 ₪ עבור השנים 2008-2009. על פי חוות דעת המומחה התובע
33 העביר לנתבעת יותר כספים ממה שהיה חייב. אמנם, נקבע ע"י כבוד בית המשפט המחוזי
34 שהמומחה חרג מסמכותו, אך יחד עם זאת, יש בקביעתו משום אינדיקציה לקיומם של
35 תשלומי סיוע מעבר לתשלומים החודשיים.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

65. הנתבעת טענה כי התובע מנוע מהעלאת טענות קיזוז ביחס לכספים ששילם לפני פסק הדין ב-2006.

לטענתה כעולה מפסק הדין, באותם הליכים קודמים טען התובע כי שילם, למשל, עבור מים וחשמל ועבור עזרים רפואיים, טענות שהוא שב ומעלה כאן. כבוד המותב הקודם לא התעלם מטענות אלה אלא דווקא התחשב בהן כאשר קבע, כי הפרות ההסכם על ידי התובע לא היו בגדר הפרה יסודית אלא יש לתת לו אפשרות לתקנם.

בהמשך לכך, נקבע באופן מנדטורי כי על התובע לשלם לה בגין כל החודשים שלא שילם, לבנות חדר ולשלם מרווחי המשק. אם יינתן לו לקזז תשלומי עבר כנגד חיובים אלה, לאחר שבית המשפט התחשב בתשלומים בקביעתו שההפרה אינה יסודית, ייצא כי הוא ייהנה פעמיים מאותם תשלומים.

על כן לשיטתה, הוא מנוע מלטעון זאת וקיים בעניין זה השתק פלוגתא. עוד נטען כי טענתו של התובע כי שילם תשלומים ביתר בגין הקצבה החודשית צריכה להיות מושתקת, גם משום שהיא סותרת את ההוראות האופרטיביות שנקבעו בפסק הדין, ועל פיהן נקבע כי עליו לשלם לה עבור כל החודשים שלא שילם סכום קבוע כדמי המזונות על פי הסדר תשלומים שייקבעו הצדדים באמצעות ב"כ בצירוף ריבית והצמדה כדין. הנתבעת מסכמת טענתה באמירתה כי כל ההתחשבות הקודמת לשנת 2006, הרי היא נדונה והוכרעה בפסק דינו של כבוד המותב הקודם משנת 2006, וכל העיסוק של התובע בדברים אלה, שגם התיישנו, אינו אלא כסות להתחמקותו מלשלם חיובים ברורים שנקבעו בפסק הדין.

66. במישור הפרטני, לטענתה, חלק גדול מן התשלומים שהתובע מכנה אותם תשלומי ייתר הינם תשלומים שממילא הוא מחויב בהם לפי ההסכם.

כך לדוגמא, תשלומים עבור תרופות, וטענתו בהקשר האמור, כי הייתה צריכה להמציא לו חוות דעת רפואית כל אימת שנוקקה לתרופות לא ראוייה למי שמציג עצמו כבן ממשיך. דוגמא נוספת, היא טענתו ששילם עבור חובותיה בבנקים. שכן, אם שילם, היה זה בגין החזרי חובות הנחלה שהוא חייב בהם ממילא לפי ההסכם.

גם טענתו כי שילם עבור עובדת סיעודית מוכחשת, הואיל ודובר בעובדת שבזמנו עבדה אצלה ובמקביל הועסקה על ידו במשק בית ובניקיון הצימרים. לפיכך, הסידור היה שהיא שילמה לעובדת הזרה את תשלומי המל"ל ואילו הוא שילם לה את היתרה. התובע לא שילם זאת עבורה אלא עבורו, והראיה לכך שלא היו תשלומים כאלה לפני כן או אחרי כן.

לגבי תשלומי חשמל ומים לדירתה הפרטית, טענה כי החשמל והמים של הבית הפרטי שולמו תמיד מחשבון המשק. כאשר הועבר המשק לניהולו של התובע, סמוך לחתימת ההסכם מ-1994, המשיך הוא לשלם את החשמל והמים עבור כל המשק (כולל ביתם הפרטי) וזה היה מובן מאליה, והוא גם לא העלה כל טענה על כך במשך כל השנים. בנוסף,

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

אילו ביקשו לקבוע כי החשמל והמים של ביתם הפרטי לא ישולם מחשבון המשק היו מציינים כך במפורש בהסכם מ-1994 והראיה שלא עשו כן. העובדה שהתובע שילם את החשמל והמים כל השנים לא היה אלא קיום של חובה כלפיה, ואם לא היה בכך קיום חובה, הרי אזי לשיטתה, מדובר במתנה שאין מקום להשבתה.

67. לסיכום התייחסותה לגופם של תשלומי היתר, נטען כי לא ניתן להתייחס באופן פרטני לכל שיק או צילום ספח של שיק. במיוחד בחלוף שנים רבות כל כך. העובדה שמוצגים צילומים של שיקים או העתקים או ספחים אינה מלמדת כי אלו הועברו אליה או שולמו לידה, במיוחד בחלוף שנים רבות כל כך. אין למשל כל אפשרות להתייחס לטענה כי דווקא במועד מסוים שולמו שיקים במכולת, ועוד עבור חוב נטען שלה שעה שגם התובע היה צרכן שלה.

68. התובע העיד בחקירתו כי שילם תשלומי מים וחשמל עבור ביתה של הנתבעת כי הוא ראה עצמו מחויב לכך מכוח ההסכם, אף כי זה לא נכלל בהסכם שהיה לדבריו "מלא חורים" או שהוא היה מחויב לשאת בכך מכוח היותו בן ממשיך :

"ש. גם לפני ההסכם ב-94 אתה שילמת באופן עצמי עם כספים שלך את החשבונות של הדירה של הנתבעת ובעלה?
ת. נכון.

ש. אז למה אין התייחסות לזה בהסכם?
ת. ההסכם נכתב ע"י קרוב משפחה של הנתבעת, אנחנו באנו שלושתנו אליו. הוא כתב הסכם שבדיעבד היה מלא חורים. באתי עם רצון לסיים את הדברים.
ש. כלומר הי הצריך לכתוב בהסכם שאתה משלם מים וחשמל?
ת. היה צריך לכתוב כל מה שאני משלם. אם זו הייתה הכוונה שלנו אז כן. זו לא הייתה הכוונה שלנו שאני צריך לשלם את המים והחשמל, אבל שילמתי. את המים אני משלם עד היום באופן מלא.

ש. אם זו לא הייתה הכוונה, למה אתה ממשיך לשלם?
ת. זה ההבדל בין להיות בן משפחה לבין משהו זר...

ש. אתה שילמת מים וחשמל כל השנים, לא חשבת שאי פעם תדרוש את זה חזרה?
ת. לא. חשבתי שהמשק יישאר שלי, וכתמורה אני משלם למה שהתחייבתי וכך נהגתי"
(עמוד 38 שורות 15-30).

עוד העיד כי דרישתו לקזז את תשלומי היתר עלתה רק בתביעתו המתוקנת בשנת 2009 "ברגע שדורשים ממני כספים במשך שנים, לא היה לי איך להגן על עצמי ולכן נותרה התביעה הזאת..."

(עמוד 39 שורות 16-17).

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

69. התובע לא הוכיח כי הוא שילם את תשלומי הסיוע ביתר מתוך טעות, הטעייה או כפייה.

התובע לא הוכיח קיומן של עילות לפגם ברצון מכוחם הוא יכול לטעון להשבה.

אדרבא מהתמונה המצטיירת עולה כי במשך 20 שנים מאז שנחתם ההסכם התנהלה ביניהם

מערכת יחסים של שותפים למשק בתחילה מתוך רצון הדדי ובהמשך באופן כפוי מכוח פסק

דינו של בית משפט. השותפות היא בין בני משפחה שמבוססת על מסירת זכויות הניהול

במשק כנגד תמיכה בזוג הורים קשישים, כשהיא נטולת כל אינטרס עסקי או מסחרי.

כל זמן שהיחסים בין הצדדים היו תקינים, מצא לנכון התובע לשלם כספים עבור הוצאותיה

השונות של הנתבעת מבלי לבחון בצורה מדוקדקת הן כלולות במסגרת חובותיו כלפיה מכוח

ההסכם.

מעדותו ומטיבה של ההתנהלות בין הצדדים נקל לשער כי התובע נשא בתשלומים השונים

מכיוון שהוא ראה עצמו מחויב לכך מבחינה מוסרית גם אם לא היה מקור חיוב מפורש

בהסכם עצמו ומתוך הכרת תודה ובתמורה על המעמד שהקנו לו בני הזוג כבן ממשיך של

המשק. מכל מקום, כל תשלומי הסיוע ביתר ששולמו על ידו עבור תשלומי מים, חשמל,

קופ"ח, מל"ל ועוד ניתנו בשל תמיכה שלו בהורים קשישים ומתוך תפיסתו כבן ממשיך

שקיבל על עצמו לפרנס ולזון את בני הזוג בורנשטיין שהפכו להיות תלויים בו. הוצאות אלה

לא הוצאו כדי שיושבו לו בעתיד לבוא.

70. גם עילה להשבת כספים בגין תשלומי סיוע ביתר מכוח מכוח עשיית עושר ולא במשפט לא

הוכחה בפני. כפי שקבעתי הנתבעת קיבלה את תשלומי הסיוע ביתר מכוח טיבה של מערכת

יחסים של שיתוף בין הצדדים במשק ועל כן היא גם לא התעשרה מהם.

מעבר לאמור, הנתבעת בתביעה שכנגד טוענת כי היא נשאה במקום התובע בתשלומים בגין

חובות והוצאות המשק שחלו עליו מכוח ההסכם, והיא זכאית להיפרע מהן מהתובע, ועל כן

אין התעשרות מצידה (ראה דיון בפרק תשלומי יתר של הנתבעת בתביעה הנגדית).

71. אני פוסקת אפוא כי במציאות אליה נקלעו הצדדים של חיים במשותף במשק המתנהל

כיחידה כלכלית אחת מזה כשני עשורים במהלכם נשאו הצדדים בתשלומים הדדיים מעבר

למחויבותם על פי ההסכם משנת 94, ולא תבעו השבתם עד לשנת 2009 מועד הגשת

התביעות, אין אפשרות כיום לערוך התחשבות ופנקסנות על כל התשלומים ששולמו ביתר

בשל הקושי הראיתי לגבי בחינת טיבן של ההוצאות ובשל הקושי ההסכמי לטעון כי

התשלומים ששולמו ביתר ניתנו שלא מתוך רצון של התובע או ניתנו מתוך הבנה כי תהיה

לגביהם התחשבות עתידית.

72. מעבר לנדרש, אני רואה לנכון גם ליתן דעתי לגופן של טענות הקיזוז – ראשית

האסמכתאות שצורפו רובן ככולן צילומי שיקים או ספחים של שיקים שלא מעידים על

תשלום או פירעון ולגבי מספר שנים לא צורפו בכלל שיקים, ובחלקן ישנן רק אמירות

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

בעלמא כך לגבי תשלומי החשמל והמים, בנוסף לא ניתן לדעת האם שיקים ששולמו לגורם מסוים כמו לביטוח, למכולת, לשמאי היו עבור הוצאה פרטית שעל פי ההסכם על הנתבעת לשאת בה או הוצאה משקית. הנטל להראות שההוצאה היא פרטית מוטל על התובע מכוח העובדה שהתשלום בוצע על ידו כבן ממשיך וגם בשל השיהוי בהעלאתה רק לאחר 15 שנה. שנית, חלק ניכר מהתשלומים שמוצגים כתשלומי יתר, הם למעשה חיובים שהתובע נדרש לשלם על פי ההסכם, כגון חובות והוצאות המשק (סעיף 5 להסכם) ראה בתצהירו סעיפים – 24.2.4, 24.2.5, 24.2.6, 24.2.10, 26.2, 27.3, כולל סכומים ששילם למנהל ולרשות מקומית ראה תצהירו – סעיפים 21.4.7, 21.4.11, 21.4.12, 21.4.14, 21.4.15, 21.4.19, 26.3, 26.4, 26.5, 26.8, וכולל כספים ששילם לביטוח, לשמאי, לייעוץ משפטי או למכולת שלא הוכח שאינם נכללים בגדר הוצאות המשק – ראה בתצהירו סעיפים 20.4.10, 20.4.12, 20.4.17, 20.4.10, 24.2.1, 25.3.9, 26.7, 27.6, 27.7, ו- 28.4. חלק אחר הם כספים ששילם עבור עזרים רפואיים (סעיף 6 ד' להסכם) – ראה בתצהירו סעיפים 24.2.2, 24.2.7, 25.3.1, 25.3.2, 25.3.3, 25.3.6, 25.3.10, 26.9, 26.10, 27.4, ו- 28.5) טענתו לאחר 15 שנים להשבת כספים אלו כי לא הוצגה חוות דעת רפואית נדחית. חלק נוסף הם כספים ששילם לפי סעיף 6 א' ו- ב' להסכם – ראה בתצהירו סעיפים 20.4.6, 24.2.3, 26.1, ו- 33.1.

שלישית, על חלק מתשלומי הסיוע הנתבעת חולקת שמדובר בהוצאותיה, למשל על תביעתו להשבה בגין כספים ששולמו לעובדת זרה שעבדה אצלו בחלק מהזמן – ראה תצהירו סעיף 27.5 ועדותו כי העסיק אותה בצימרים שלו (עמ' 39 שורות 31-30 לפרוטוקול מיום 10.2.13).

73. סיכומו של דבר, התובע לא הוכיח כי שילם תשלומי סיוע ביתר לנתבעת, ועל כן אני דוחה את תביעתו להשבת כספים אלו ו/או לקיזוזם מהתביעה או ביחס לתשלומים עתידיים.

ז- התביעה הכספית בגין התקופה בה הופסקו התשלומים החודשיים ובגין אי תשלום

רווחים

74. רכיב זה של התביעה נובע מחיובים מפורשים בפסק דינו של כבוד המותב הקודם וגם מכוח ההסכם.

בפסק הדין נקבע כי על התובע לשלם לנתבעת עבור כל החודשים שלא שילם סכום קבוע כדמי מזונות.

75. לטענת הנתבעת על פי ההסכם בין הצדדים היה על התובע לשלם לה (לאחר מות בעלה) תשלום חודשי קבוע של 1840 ₪ צמוד לתוספת היוקר מ- 3/94 שהם כ- 2300 ₪ למועד הרלוונטי.

התובע חדל לשלם לה את דמי המזונות ב- 4/02 והמשיך במחדלו עד 3/07. בגין תקופה זו – 59 חודשים – הוא חייב לה סך נומינלי של 137,000 ₪.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

76. הנתבעת הכחישה את הנטען בתצהירו של התובע כי שולמו שיקים מסוף 2006 תחילת 2007 ומפנה לדף חשבון בנק שלה בו לא הופקדו התשלומים החודשיים שהוא טוען ששילם, וכן למכתבו של ב"כ דאז שהחזיר שש המחאות עבור שנת 2006 בסך 2300 ₪ כל אחת.

77. התובע טען כי שילם עבור שנת 2002 בגין תשלומים חודשיים סך של 15,246 ₪ השווים ל- 7 תשלומים חודשיים וצירף 4 צילומי שיקים 9-12/03, ספח אחד ל- 5/02 חתום על ידה, ו- 2 תשלומים שנרשמו על דף נייר ונחתמו על ידה לחודשים 1-2/03, 5/03 וכן שילם באותה שנה חוב מכולת בסך של 9844 ₪. בנוסף הפנה למכתבו מיום 26.8.02 בו נרשם כי חל עיכוב בהעברת הוצאות הכלכלה לחודשים 6/02-8/02. לפיכך טען כי טענתה שבשנת 2002 לא קיבלה את המגיע לה אינה נכונה.

עוד טוען כי חזר לשלם תשלומים חודשיים כבר בשנת 2006 במהלכה שילם 5 תשלומים חודשיים בשיקים וצירף 2 צילומי שיקים עבור 3-4/06 וספחי שיקים עבור 5-7/06.

בנוסף, טען כי בעקבות תשלומי היתר הוא אינו חייב לנתבעת כספים, טענה זו של התובע לקיזוז תשלומי יתר, נדחתה על ידי.

טענה חלופית של התובע היא כי הנתבעת ביטלה את ההסכם וסירבה לקבל את התשלומים החודשיים ועל כן לא זכאית לקבלם בגין תקופה זו, לא כל שכן, שעה שהיא עצמה הפרה את ההסכם בכך שלא קיימה את חיובה על פי ההסכם ולא סייעה לו בכך שלא חתמה על רישיון העסק ועקב כך נגרם לו נזק.

78. לאחר ששקלתי את עמדות הצדדים, אני רואה לנכון לקבל תביעה כספית זו של הנתבעת. מדובר בתשלומים חודשיים שהיו צריכים להיות מועברים לנתבעת שכן נכון לתקופה הרלוונטית ההסכם היה בתוקף מכוח פסקי דין שיפוטניים עד להודעה הפורמאלית מטעמה על ביטולו בשנת 2009. נכון לאותה תקופה התובע התפרנס מהמשק וכנגד הוא מחויב היה על פי ההסכם לשלם לנתבעת את התשלומים החודשיים. אין מחלוקת שהתשלומים החודשיים לא שולמו במהלך השנים 2003 עד 2006 בחלקה. המחלוקת היא לגבי השוליים, שנת 2002 ו- 2006.

79. לגבי שנת 2002 אני פוסקת כי התובע חדל לשלם ב- 9/02. התובע טען כי הוא שילם 7 תשלומים עבור שנת 2002 והיתר שולם באמצעות תשלומים שנזקפו לטובת המכולת. התשלומים למכולת כהוצאה עבור הנתבעת לא הוכחו בפני. הנתבעת הודתה בעדותה כי חתמה על המסמכים שיש בהם התחשבות לגבי תשלומים חודשיים של חודשים אפריל ומאי 2002.

"ש. נעבור לשנת 2002, מפנה אותך לנספח י"ב, אני מציג לך מסמכים, תאשרי

חתימותיך.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'
ותביעה שכנגד ב' נ' י'
תיק חיצוני:

ת. אלה חתימותיי.

הוגש ומסומן ת/9

ש. אני רואה שכתוב ינואר, מאי, פברואר, אפריל ועוד חשבון אפריל, 2002. את חותמת על מסמך שיש בו התחשבויות, את יכולה לאשר לי שקיבלת את הכסף.

ת. אם חתמתי אז כן.

ש. בינואר 2002 קיבלת 3,140 ₪, את חתומה

ת. אם אני חתומה אז קיבלתי.

ש. אנחנו רואים שקיבלת בחודש מאי 4,370 ₪ שמורכב מ- 2800 ₪ תשלום חודשי, תרופות ומשקפיים

ת. נכון

ש. את למעשה קיבלת 3,949 ₪ ויש התחשבויות בקשר לביטוח ותרופות

ת. מה שאני חתומה אין לי מה להכחיש.

ש. מפנה לחודש אפריל, אנחנו רואים שאת מקבלת 4,917 ₪ שמורכבים מתרופות,

ביטוח לאומי

(פרוטוקול מיום 07.04.13 עמ' 85 שורות 9-24)

80. מהתכתובת בין עורכי הדין של הצדדים דאז עולה כי הועברו 4 תשלומים נוספים במהלך שנת 2002 כאשר הייתה מחלוקת ביניהם לטובת אלו חובות הם נזקפו (מכתבים מיום 26.8.02 ומיום 1.9.02) הנתבעת נשאלה על כך בחקירתה ואולם לא זכרה. אני מוצאת לנכון לזקוף ארבעת תשלומים אלה על חשבון התשלומים החודשיים עד וכולל 8/02.

ש. בנספח י"ב לתצהיר של י' הוא מציג לך מסמך שהוא שלח אלייך עם ארבעה שיקים. את זוכרת את השיקים האלה?

ת. על מה זה היה השיקים האלה? אני לא זוכרת שכמות כזו נתן לי.

ש. מציג מכתב תשובה למכתב הזה מיום 01.09.02 בתגובה למכתב מיום 26.08.02. הוא כותב לי' שהוא מקבל את השיקים האלה רק עבור חובות עבר.

עבור כלכלה, רווחים וכדומה ואז עו"ד פ' שייצג את י' משיב לו מכתב מיום 4.09.02 שבו הוא אומר לו שהשיקים האלה יועדו בגין תשלום ייעודי ואז משיב לו עו"ד נביא ב- 9.10.02 לא מקובלעליי שאתה תחליט איזה חוב ישלם, זאת אומרת

המחלוקת מתייחסת מה השיקים נפרעו. זה נכון?

ת. לא זוכרת. לא ראיתי אותם. הוא סיפר לי שיש חילוקי דעות.

ש. על השיקים האלה

ת. כן, אבל אין לי שם הוכחה.

המכתבים מוגשים ומסומנים ת/10.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 י' ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

ש. המחלוקת התייחסה לאיזה חוב השיקים האלה נפרעו. י' טוען שהשיקים
נועדו לפרוע את החודשים יוני, יולי, אוגוסט, ספטמבר, אוקטובר ודצמבר 2002.
העורך דין שלך טען שהכסף הזה ישמש לחוב אחר. את יודעת להגיד איזה חוב
אחר.

ת. לא זוכרת."

(פרוטוקול מיום 07.04.13 עמ' 86 שורות 1-17)

81. לגבי שנת 2006 אני פוסקת כי הנתבעת לא קיבלה כספים על חשבון התשלומים החודשיים.
התובע צירף העתק צילומי של ספחי שיקים שאין בהם כדי להוכיח תשלום בפועל או
פירעונם של השיקים ומנגד הנתבעת הפנתה לחשבון הבנק היחיד שלה בו הופקדו השיקים
של התובע שם אין זכר להפקדת שיקים עד ל- 4/07. מעבר לאמור, גרסתה של הנתבעת
בהקשר זה אמינה עלי יותר, הואיל והיא מתיישבת עם גרסתה לפיה נכון לאותה שנה היה
תלוי ועומד הערעור על פסק דינו של כבוד המותב הקודם, ולפיכך היא סירבה לקבל שיקים
ואף החזירה שיקים שנמסרו לה. בנוסף, התובע חזר לשלם באופן סדיר רק בשנת 2007 ועל
כן אין כל היגיון בתשלום ספוראדי של מספר שיקים בשנת 2006.

82. לגבי שנת 2007 אני פוסקת כי התובע שילם רק החל מחודש 3/07.
במכתב ב"כ מיום 26.3.07 מצוין קיומו של חוב בגין תשלומים חודשיים לחודשים 1-2/07.
הנתבע התקשה להסביר את הסתירה בין טענתו כי שילם עבור חודשים אלו לבין הודאה
בקיומו של חוב במכתב ב"כ דאז.

ש. מפנה אותך לנספח ד' 1 לתצהיר הנתבעת, שם רשום שעד פברואר 2007 כולל
לא שילמת את המזונות?

ת. אני מאמין שמה שפ' כתב זה נכון.

ש. איך אתה מסביר את מה שאתה כותב בסעיף 33 לתצהירך, אתה מדבר על
חמישה תשלומים חודשיים ואילו פלק מדבר על שניים?

ת. החלטתי שאני מגיש בליט ברירה את התביעה, הייתי צריך לאסוף את כל
החומר ויש לי בבית בערך 40 ארגזים שמתפרסים על פני שנים רבות. נברתי בהם
ואספתי את כל החומר ובניתי את התצהיר, כל זה לא נעשה בזמן שהוגש המכתב
של עו"ד פ' וזה פעל לרעת. בפסק הדין נקבע שלא הגשת ראיות טריביליות
למשל ספר של העוסק מורשה הפרטי שלי. אז הבנתי שכל נייר שאגיש הוא
הקובע. לכן זה סותר את מה שכתוב במכתב של עו"ד פ'. בתצהיר נעשתה עבודה
הרבה יותר מקיפה.

(פרוטוקול מיום 10.02.13 עמ' 28 שורות 18-33 ובהמשך עמ' 29 שורות 1-4).

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

וכן בעמ' 29 שורות 13-23:

"ש. אבל הוא שלח צ'קים. משמע שאתה שלחת לו צ'קים ולפני כן לא היו לו צ'קים. ממרץ 2007 אנו רואים הפקדות בחשבון שלה ולפני כן לא. לא יכול להיות שפלג מקבל ממך במרץ 2007 למסור לה ואתה תספר לנו היום שלפני כן מסרת לה צ'קים באופן אישי, אני אומר לך שלא מסרת צ'קים עבור ינואר פברואר 2007 לא באופן אישי ולא באמצעות עוה"ד וכנ"ל לגבי החודשים משנת 2006 המוזכרים בתצהירך?

ת. אין לי מה להגיד. זה החומר שהעברתי לראיות. אם יש ראייה אחרת שיציג אותה.

ש. בשנת 2006 העברת לנתבעת צ'קים שהיא החזירה לך?

ת. העברתי צ'קים שהיו פרושים, סה"כ 45,000 ₪ כתשלום מזונות והיא לא הסכימה לקבל אותם.

ש. זה היה כשהיה ערעור תלוי ועומד?

ת. נכון".

83. לאור האמור, אני קובעת כי התובע חייב לשלם לנתבעת תשלומים חודשיים החל מ- 9/02 ועד ל- 3/07 בגין תקופה של 54 חודשים סך נומינאלי של 121,662 ₪ (80% מהתשלום החודשי החל מ- 4/02 עם פטירת בעלה המנוח של הנתבעת כשהוא צמוד לתוספת היוקר בסך של 2253 ₪ למועד הקובע במכפלת מספר החודשים) כאשר לסכום זה יש להוסיף תוספת ריבית והצמדה כחוק מיום הגשת כתב התביעה המקורי ועד למועד פירעונם המלא.

1-ז לעניין הרווחים –

84. בפסק הדין שניתן ע"י כבוד המותב הקודם נקבע כי ימונה רואה חשבון שיבדוק אם ובאיזה סכום היו רווחים במשק בשנים הרלוואנטיות. עוד נקבע כי התובע ישלם לנתבעת סך של 5% מהרווחים אלה, כפי שייקבעו ע"י רואה החשבון (עמ' 142 לפסה"ד). יש לציין כי בפסק דינו של בית המשפט המחוזי בערעור הוארכה התקופה שלגביה תחול בדיקת רואה החשבון, כך שתחילתה הוקדמה לשנת 1996.

85. בחוות דעתו של רואה החשבון מנובמבר 2008 שהוגשה לתיק בית המשפט, נקבע כי בשנים 1996-2005 נשא המשק רווח נקי ומתואם בסך של 922,040 ₪.

86. הנתבעת טענה כי התובע חייב לשלם לה סכום נומינאלי של 46,102 ₪, שהם בתוספת ריבית והצמדה לפי תאריך חציוני סך של 88,300 ₪. לטענתה, סכום זה, לא שולם לה מעולם, גם לא לאחר שרואה החשבון פירסם את דוחותיו.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

גם לגבי השנים 2010-2012 נטען על ידה, כי התובע לא שילם דבר בגין רווחי המשק, לא מסר לה דוחות כלשהם ולא הציע כל תשלום.

87. התובע ביקש לדחות תביעה זו, הואיל ולטענתו הוא אינו משלם לנתבעת את חלקה ברווחים, כיוון שהוא מקזז תשלומי יתר ששולמו לפי טענתו בשנים 1996-2005.

התובע טען כי לפי חוות דעת המומחה מיום 24.11.08 שולם לנתבעת ביתר לאחר חישוב ה- 5% סך 69,943 ₪ עבור השנים 1996-2005.

לטענתו, סכום זה משקף את הרווח האמיתי, שכן הוא לא לוקח בחשבון הוצאות המימון והפחת כפי שבית המשפט קבע בהחלטתו ובהוראות שנתן למומחה.

לפי חוות דעת המומחה מיום 16.03.11, עבור השנים 2006-2007 שולם ביתר לאחר חישוב ה- 5% סך 20,295 ש"ח.

המומחה קבע כי בשנת 2006 העסק היה בהפסד של 78,929 ₪. מאידך, בשנת 2007 היה רווח של 43,074 ₪, כלומר 4% מהסכום הנ"ל הינם ע"ס 1,700 ₪.

לפי חוות דעת מומחה בית המשפט מיום 24.4.12 שולם עבור השנים 2008-2009 ביתר סך של 13,221 ₪, כאשר בשנת 2008 היה רווח של 44,969 ₪ ובשנת 2009 הפסד של 91,891 ₪.

88. בתגובה לטענות הקיזוז של התובע, טענה הנתבעת כי התובע אינו רשאי לקזז כנגד זכותה לרווחים בגין טענות שיש לו לגבי תקופה הקודמת לפסק הדין, ולגבי טענות שלא העלה ולא הוכיח במשפט הקודם.

89. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, אני רואה לנכון לקבל את תביעתה הכספית של הנתבעת לפסיקת חלקה ברווחים.

במסגרת הדיון בסוגיית תשלומי הסיוע ביתר קבעתי כי אין מקום לביצוע קיזוז של תשלומים אלו מחובותיו של התובע מכוח ההסכם ופסק הדין.

גם בקביעתי כי הנתבעת הפרה חיוב שלוב, אין כדי לשלול ממנה את החוב המגיע לה כביטוי עונשי אלא רק לדחותו, ואולם, לא מצאתי לנכון להורות כן, הואיל ומרבית החוב בגין הרווחים הינו עבור התקופה עד שנת 2005 מועד שבו ההסכם היה תקף מכוח פסק הדין שניתן.

90. לאור האמור, אני פוסקת כי התובע חייב לשלם לנתבעת סכום נומינלי של 41,485 ₪ בתוספת ריבית והצמדה מיום הגשת כתב התביעה המקורי עד למועד הפירעון בגין הרווחים

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

של המשק לשנים 1996-2005 (עד 2002 חושב לפי 5% משנה זו ואילך חושב לפי 4%), סכום
נומינלי של 1723 ₪ בגין רווחים של שנת 2007 בתוספת ריבית והצמדה משנה זו ועד למועד
הפירעון וכן סכום נומינלי של 1799 ₪ בגין רווחים לשנת 2008 בתוספת ריבית והצמדה
משנה זו ועד למועד הפירעון.
לאור החלטתי מיום 13.5.1 אשר לא שונתה, הכרתי בניכוי הוצאות פחת ומימון בנוסף
להוצאות התפעול של המשק מהרווחים, ועל כן, לא פסקתי את חלקה של הנתבעת ברווחים
בגין שנים בהם לא היה רווח מתואם.

2-ו לעניין התביעה בגין ה- \$1000-

91. הנתבעת טענה בכתב התביעה שכנגד המתוקן כי היא זכאית גם לסעדים הכספיים הנובעים
מכך שהסכם בין הצדדים היה בתוקף עד ליום 2.7.09 דהיינו לקבלת כל התשלומים
הכספיים וההתחייבויות האחרות שחלו על התובע בתקופה זו.
בסיכומיה לא התייחסה הנתבעת לרכיב זה. יחד עם זאת התובע התייחס לכך בתצהירו.

92. הנתבע מכחיש את הטענה שלא שילם \$1000 לנתבעת כל 5 שנים, אשר פחת ב- 20% לסך של
\$800 לאחר פטירת בעלה כמפורט בסעיף 7 להסכם.
לטענתו הוא שילם סך של 12,000 ₪ בגין סעיף זה בשלושה תשלומים: בשנת 94 סכום של
2000 ₪ מגובה בספח של שיק בו רשום "שושנה בורנשטיין הסכם משק תשלום חו"ל" בשנת
2000 סכום של 3000 ₪ בספח נרשם "בורנשטיין המשק" ובשנת 2008 בחמישה תשלומים
וצירף כראייה צילומי 5 שיקים כל אחד על סכום של 1000 ₪ בספחים נרשם "ע"ח \$ 1000
לשנים 2004-2009".

93. על פי סעיף 6 ב להסכם: "בכל חמש שנים החל מיום 20.6.94 ישלם י' לכל אחד מיחיד
בורנשטיין סכום בשקלים שווה ערך לסך 1000 דולרים אמריקניים לפי שער היציג ביום
התשלום".
כאשר על פי סעיף 7 להסכם, התשלום פוחת ל- 80% עם פטירת בעלה ז"ל.
הנתבעת לא דרשה רכיב כספי זה בתצהירה וכן לא בסיכומיה.
לא מצאתי התייחסות פרטנית הממחישה מצידה את התשלומים שנטען כי בוצעו ע"ח רכיב
זה, ועל כן, תביעה זו נדחית.

ח- התביעות הכספיות הנוספות

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'
ותביעה שכנגד ב' נ' י'
תיק חיצוני:

תביעות כספיות של התובע

ח-1 נזקים בגין שווי ההפסד של אי- פתיחת המסעדה

94. התובע עתר לקבלת פיצוי בסך של 150,000 ₪ על הנזקים שנגרמו לו בגין אי פתיחת המסעדה בשנת 2009, וזאת בשל סירוב הנתבעת לחתום על כל המסמכים הנדרשים לצורך הקמת המסעדה. החישוב של התובע מבוסס על ההנחה המינימאלית לפיה הרווח שהיה מרוויח אילו היה מקבל את הרישיון לפתיחת מסעדה היה בסך 4,000 ₪ לחודש לפחות (ראה סעיף 16.10 לתצהיר עדות הראשית).

95. הנתבעת טענה כי אין עילה לפסיקת פיצוי בגין הנזק שנטען שכן היא הייתה זכאית לבטל את ההסכם. זאת ועוד התובע לא הוכיח כי בשל העדר הרישיון נסגרה המסעדה. ומכל מקום, אי אפשר לטעון להפסד רווחים בלי הגשת חוות דעת.

96. אני דוחה את תביעתו של התובע לקבלת פיצוי בגין ראש נזק זה מהטעם שלא הוכח בפני הפסד הרווחים שנגרם לו עקב סגירת המסעדה. הכלל הוא כי בעל דין שמבקש להוכיח את טענותיו שאינן בגדר עובדות אלא מסקנה או סברה הנלמדת מעובדות מסוימות, חייב להוכיחן באמצעות חוות דעת מומחה ערוכה בהתאם לדרישות הדין. ולא ראיתי לנכון לסטות מכלל זה.

ח-2 נזקים בגין הגשת תביעת סרק – שכרו של המומחה

97. בפסק הדין שניתן ע"י כבוד המותב הקודם מונה מומחה לבדוק את ההיבט הכספי של ההסכם וביתר פירוט, את טענות הנתבעת לפיה לא שולמו לה 5% מרווחי הנחלה, כפי שנקבע בהסכם.

98. התובע טען כי המומחה קבע בחוות דעתו שאין בסיס לטענות הנתבעת, ולמעשה היא קיבלה במשך השנים סכומים מעבר להתחייבות.

התובע נאלץ לשלם את שכרו של המומחה בסך של 107,581 ₪. לטענתו, חוות דעת המומחה מעידה שטענת הנתבעת בדבר הפרת ההסכם והתביעה שהגישה היו שקריות, טרדניות, מטעות, רשלניות, ובחוסר תום לב, וכתוצאה מהתנהגות זו נגרם לו נזק בסך של 107,581 ש"ח.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

99. הנתבעת טענה כי בניגוד גמור לנטען ע"י התובע, רואה החשבון לא קבע כי אין בסיס לטענותיה. נהפוך הוא, המומחה קבע, וכפי שקבע גם בית המשפט, כי התובע לא שילם לנתבעת את חלקה ברווחים במשך כל השנים. המומחה מצא כי המשק היה רווחי בתקופה האמורה וכי חובו של התובע לנתבעת בגין רווחים אלה עומד על סכום נומינאלי של כ- 50,000 ₪, העומד להיום על למעלה מ- 80,000 ₪.

למרות הקביעות הברורות בפסק הדין, התובע מתנער מחיובו לשלם חובות אלו.

100. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, אני רואה לנכון לדחות את תביעתו של התובע להשבת תשלום שכרו של המומחה. כבוד המותב הקודם מצא לנכון להטיל על התובע לשאת במלוא שכר טרחתו של המומחה מכיוון שהוא לא שילם את חלקה של הנתבעת ברווחים של המשק (עמ' 123 ו- 126 לפסק הדין) ולא הציג ספרי חשבונות מסודרים (עמ' 117 ו- 120 לפסק הדין). החובה לשאת בתשלום שכרו של המומחה חלה על התובע מכוח פסק הדין והחלטה שיפוטית ובנסיבות בהן התובע לא השיג על חיובה, הרי שהוא בגדר חיוב חלוט.

3-ח תביעה בגין שכ"ד שהנתבעת גובה

101. התובע טען כי הנתבעת משכירה את אחת הדירות שבנחלה משנת 1994 ולוקחת את שכר הדירה לכיסה.

לטענתו כספי שכ"ד אלו שייכים לו, הן מכוח העובדה שהינו בעל הזכויות בנחלה לפי פסק הדין והן מכוח ההסכם ועפ"י עקרונות תום הלב ועשיית עושר ולא במשפט.

עוד טען כי עפ"י המוסכם, הניהול וההכנסות מהנחלה עוברות אליו כנגד ההתחייבות שלו לעזור לנתבעת (ובעלה ז"ל בטרם נפטר) מפאת גילם, ולשלם להם תשלום חודשי קבוע בתוספת תשלומים נוספים כמפורט בס' 6 להסכם.

בבסיס ההסכם עמד העיקרון שהתובע ינהל את המשק, יקבל את כל ההכנסות כנגד זה שהוא מבטיח את פרנסתה של הנתבעת. לא יעלה על הדעת לאחוז במקל משני קצותיו, גם לדרוש מהתובע לדאוג לפרנסת הנתבעת וגם לקחת את הכנסות הנחלה.

התובע טען כי התנהגות הנתבעת הינה הפרת הסכם, גזל כספים השייכים לו, עשיית עושר ולא במשפט והתנהגות בדרך לא מקובלת ושלא בתום לב.

לטענתו שכ"ד שהנתבעת גובה מידי חודש הינו בסך של 2,000 ₪. לפיכך, סך המצטבר, נכון להיום, של הסכומים שנלקחו לכיסה, שלא כדין, הינם כ- 336,000 ₪, ובית המשפט מתבקש לקבוע ששכ"ד זה שייך לתובע.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

1 כמו כן, מבקש התובע מבית המשפט לחייב את הנתבעת לשלם לו בגין כל חודש שכ"ד
2 שגבתה בסך של 2,000 ₪, 7 שנים אחורה, ובסה"כ 168,000 ₪. ובנוסף, לקזז יתרת הסכום
3 מכל חוב שייפסק נגדו.
4

5 102. הנתבעת טענה כי ההסכם קובע שרק המשק וכל הקשור בו יהיו בהנהלתו של התובע, בעוד
6 המשק נשאר בבעלות הנתבעת ובעלה. אין כל יסוד לטענות התובע שהכנסות המשק הינן
7 בבעלות התובע, ובוודאי שאין יסוד לטענה לגבי ההכנסות שאין נובעות מהנהלתו של
8 התובע.
9

10 הנתבעת טענה כי הדירה מושכרת על ידיה מזה למעלה מ-20 שנים (עוד בחיי הגר בתה ז"ל),
11 הרבה לפני חתימת ההסכם מ-1994. וברור שאם ההסכם מ-1994 התכוון לשלול ממנה את
12 הזכות להשכיר את הדירה הצדדים היו רושמים זאת במפורש. לטענתה, התובע הסכים
13 לכך, מעולם לא העלה טענה בעניין זה ולא תבע מן הנתבעת את דמי השכירות הנ"ל. במובן
14 זה, תביעתו של התובע התיישנה והוא מושתק מהעלאתה.
15

16 עוד טוענת כי מדובר בחלק מדירתה המקורית שעד לפני 10 שנים היו הקומות מחוברות
17 בגרם מדרגות פנימי. בקומה העליונה גדלו בנותיה בילדותן ובבחרותן ואפילו הנתבע
18 התגורר שם, כאשר הוא ובתה ה' ז"ל הכירו. לימים, כשבנותיה עזבו את הבית, השכירה את
19 הקומה לאנשים זרים.
20

21 לטענתה, ההסכם עליו חתמו אינו מציין שהמשק או כספים, או זכויות בו עובר לבעלותו של
22 התובע, אלא רק לניהולו. ובוודאי שהתובע אינו זכאי לדמי שכירות מדירה שאותה אינו
23 מנהל.
24

25 103. התובע העיד לעניין הדירה כדלקמן:

26 "ש. מעל הבית של ב' וש' קיימת קומת מגורים נוספת, נכון?

27 ת. נכון.

28 ש. תאשר לי שבעבר החלק היה מחובר לבית בגרם מדרגות פנימי?

29 ת. מאשר.

30 ש. ושם הם גידלו את הבנות כולל אשתך הגר, ושם גם התגוררת תקופה?

31 ת. נכון.

32 ש. אם בהסכם משנת 94 התכוונת לשלול את החזקה בדירה, הייתם רושמים את זה?

33 ת. לא הייתי צריך לרשום את זה, מאחר ומשנת 90 שהגר עוד הייתה בחיים עד 7/93 אחרי
34 שהיא הלכה לעולמה, השתמשתי בדירה והשכרתי את זה לעובדים שעבדו אצל משפחת
35 י', ושיפצתי את הדירה על חשבוני אני נכנסתי לפרויקט של עדר, נגרייה וצימרים

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

והמסעדה, וזה גזל את כל זמני וכספי, ושחררתי את הדירה הזאת, לאחר ששיפצתי אותו אחרי שהבאתי לשם מטבח חדש. רציתי לתת לה עוד אפשרות לפרנסה. שחררתי את הדירה לטובת ש'.

ש. לשאלת בית המשפט: למה אתה מבקש את דמי השכירות, כעת?
ת. אם אנחנו מתנצחים ורבים על כל גרוש, זה צריך להיכנס לסל. אבל לא חשבתי שכך נערך ההסכם".

(פרוטוקול מיום 10.02.13 עמ' 38 שורות 33-30 וכן עמ' 39 שורות 12-1)

בחקירה החוזרת העיד :

"ש. אמרת פה תחת הכותרת התנצחות שאתה מבקש לעשות חשבון על תשלומים ששילמת מעבר למה שהיית חייב כאשר ש' הגישה נגדך תביעה, תסביר?
ת. למזלי הרב, כל מסמך שהגיע אי פעם לידי תווק ושמתי אותו בתיק. אני מבקש עכשיו את התשלומים, כי תובעים אותי במשפט ומבקשים שאני אשלם סכומים שלא הייתי צריך לשלם. את התשלומים עשיתי בהתנדבות.

....

ש. שכר הדירה למה אתה תובע אותו עכשיו, נוכח העובדה שאתה אומר שויתרת בעבר על שכר הדירה, למה את מעלה את זה עכשיו?

ת. במסגרת של הכנסות המשק, מאחר וזה חלק מהכנסות המשק, חשבתי שזה מגיע לי ולא תבעתי את זה, כי זה היה חלק לקיומה של ש'."

(פרוטוקול עמ' 42 שורות 6-2 וכן שורות 15-12).

104. התובע בעדותו אישר כי הדירה שמעל דירתה של הנתבעת הייתה חלק אינטגרלי ממנה. כך היה תמיד גם לפני ההסכם. התובע העיד כי הוא שחרר את הדירה הזו לטובתה, ומכל מקום הוא לא חשב שהיא חלק מההסכם.

גרסתו של התובע הופרכה בעדותו, ועל כן, אני דוחה את תביעתו הכספית בגין רכיב זה.

ח-4 תביעה בגין השכרת שטח הנחלה

105. התובע טען כי מזה כ-3 שנים מאפשרת הנתבעת לגב' א' ו' לעשות שימוש בתחומי הנחלה. הפעילות כוללת בזאר (שוק) למכירת מוצרים.

הנתבעת גובה בגין שימוש זה סך של 100 ₪ לכל יום, ומדי שנה גובה, לפי הערכת התובע, סך של כ-7,500 ₪.

לפיכך מבקש התובע מבית המשפט לחייב את הנתבעת לשלם לתובע סך של 22,500 ₪.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

106. הנתבעת טענה כי עצם העיסוק בעניין זה הוא קטנוני ובטל בשישים. המדובר באישה, ידידה שלה, שהייתה מקיימת מדי פעם בשבתות בזאר בכניסה לנחלה. הנתבעת הייתה מארחת אותה ומציעה לה מזון ומשקאות. מדי פעם (לא תמיד) שילמה גב' ו' תשלומים נמוכים עבור שירותים אלה אשר עלו עד ל- 100 ₪. לטענתה, הסדר זה נפסק כבר לפני שנים. ומזה שנים שגב' ו' אינה מקיימת את הבזאר האמור בנחלה.

107. אני דוחה את תביעתו של התובע בגין רכיב כספי זה, הן לאור העובדה כי ויתר על ההכנסה במהלך השנים והן לאור העובדה כי טענות אלו לא הוכחו.

ח-5 תשלום פיצויים לנחלה

108. התובע טען כי מזה תקופה ארוכה, הנתבעת נטלה לעצמה כספי פיצויים המשולמים לחברים, במושב.....:

ח-5 (1) כביש מס' 77

109. לטענתו האגודה קיבלה פיצוי בגין הפקעת חלק ממשבצת האגודה וחילקה חלק מהפיצוי לחברים, בעוד הנתבעת לקחה לעצמה את הפיצוי. לפי מיטב ידיעתו של התובע, הפיצוי ששולם לנתבעת הינו בסך של 50,000 ₪. לטענתו, הפיצוי מגיע לו ושייך לו מכוח ההסכם, מכוח היותו בעל הזכויות בנחלה ועפ"י עקרונות עשיית עושר ולא במשפט ועקרונות תום הלב. לגבי כביש מס' 77, טענה הנתבעת כי הסכום שקיבלה בגין פיצוי עבור הפקעה לצורכי כביש לא עלה אלא כדי 7,000 ₪, ואין כל יסוד לסכומים הנטענים ע"י התובע.

ח-5 (2) תנובה

110. התובע טען כי מניות תנובה שהיו בבעלות האגודה נמכרו וחלק מהתמורה מחולק לחברים במושב.....

התובע טוען כי כספים אלו שייכים לו, ולמיטב ידיעתו, סכום התשלום הינו בסך של 50,000 ₪. עוד ביקש להורות לאגודה להעביר הכספים שטרם הועברו לידי.

111. הנתבעת טענה כי גם הסכום שקיבלה בגין פדיון מניות תנובה הינו נמוך באופן משמעותי מן הסכום שננקב ע"י התובע.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

כמו כן, הזכות לקבלת פדיון מניית תנובה נובעת מרפת חולבות שניהלו הנתבעת ובעלה המנוח בנחלה ואשר הייתה קשורה בהסכם אספקה עם תנובה. רפת החולבות הנ"ל חוסלה כבר בשנות ה-80 של המאה הקודמת, שנים לפני ההסכם בין הצדדים, ודווקא ניסיונו של התובע לנכס לעצמו את כספי פדיון המניה, הינו ניסיון לעשות עושר שלא במשפט.

112. אני דוחה את תביעתו של התובע לגביית כספי פדיון מניית תנובה וכביש מס' 77. ההסכם שנחתם בין הצדדים קבע שהמשק עובר להנהלתו של התובע אבל לא לבעלותו. ההסכם לא שלל מהנתבעת ובעלה המנוח את זכויותיהם במשק. מכאן שהתובע אינו זכאי להכנסות שאינן נובעות מהנהלתו. מוצדקת גם טענתה של הנתבעת כי הזכות לקבלת כספי תנובה צמחה להם מעצם היותם רפתנים, זכות שנולדה לפני ההסכם וכך גם לגבי הכספים מחברת מע"צ. מכל מקום, הזכאות לקבלת הכספים, כפי שהעיד המזכיר של היישוב, מסורה למי שרשום כבעל הנחלה, ובכך נסתם הגולל על תביעת התובע (פרוטוקול מיום 10.2.13 עמ' 44).

ח-6 טרקטור

113. התובע טען כי חלק מנכסי הנחלה כלל טרקטור מסוג פרגסון שנת יצור 1972 מספרו ... אשר הועבר לתובע מאת בעלה המנוח של הנתבעת.

התובע טען כי הנתבעת מכרה טרקטור זה למר ג' א' מ..... ולקחה את הכסף לכיסה. שווי הטרקטור שנמכר הינו בסך של 15,000 ₪. התובע מבקש מבית המשפט לחייב את הנתבעת לשלם לו את שווי הטרקטור בסך של 15,000 ₪.

114. הנתבעת שללה את הטענה לפיה הטרקטור הנ"ל הועבר לתובע מבעלה המנוח. המדובר בטרקטור ששימש את המנוח בחייו ושחדל מפעולה שנים לפני מותו. לאחר מותו של המנוח, מכרה אותו הנתבעת לגרוטאות, תמורת הסך של 3,000 ₪, כפי זכותה כיורשת של המנוח.

115. גם טענתו של התובע בעניין זכותו לקבלת תמורת מכר הטרקטור, נדחית. התובע לא הוכיח את טענתו כי הטרקטור הועבר לו מבעלה המנוח של הנתבעת, ולפיכך הנתבעת כיורשת של המנוח הייתה זכאית למוכרו.

ט- תביעות כספיות של הנתבעת במסגרת התביעה שכנגד

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
- ט-1 חובות והוצאות המשק**
116. הנתבעת טענה כי נשאה בתשלומי חובות והוצאות של המשק, בהם היה אמור הנתבע לשאת מכוח סעיף 5 להסכם ומכוח הוראה מפורשת בסעיף 3 לפסק הדין.
117. כך למשל, נאלצה לשלם בשנת 2003 סך של 38,820 ₪, שהחלק הארי שלהם בגין חובות עבור ביתו של התובע. כן נשאה בכל התשלומים בגין דמי חכירה למנהל על המשק שבין השנים 2000-2007 שעלו לסך של 10,972 ₪ והמשיכה לשלם למינהל גם בכל השנים המאוחרות יותר עד היום. בנוסף, נשאה בהיטל הביוב על המשק בסך של כ- 8,000 ₪ ששולם בתשלום אחד, ועוד סכום של 8,430 ₪ שולם בהוראת קבע, ובסה"כ קרוב ל- 16,500 ש"ח. עוד נטען על ידה כי נשאה כל השנים בתשלומי הארנונה הן עבור ביתה הפרטי, הן עבור הקרקע החקלאית והן עבור מבנים אחרים שבמשק. בנוסף, נשאה בתשלום למודד בקשר עם הסדרי גבולות הנחלות במושב, בסך של 3,875 ₪.
- בנוסף נטען כי אף שהתובע נטל על עצמו התחייבות לשאת בחובות המשק, הוא לא עמד בהסדר התשלומים שאליו הגיעו עם המנהלה להסדרים ועקב כך הוטל עיקול על חשבונה, שלהסרתו בשנת 2002 נאלצה לשלם מכיסה 7500 ₪ שלא הושבו לה ע"י התובע.
118. הנתבעת טענה כי אמירתו של התובע כאילו התשלומים הנ"ל אינם ידועים לו, מתמיהה, שעה שבחלקם הגדול מדובר בתשלומים שהם נאלצו לשלם כאשר שיקים שלו חזרו, הוא לא עמד בהוראות תשלום, ביטל הוראות קבע וכיוצא בזה.
- ט-2 עזרים רפואיים**
119. הנתבעת טענה כי על אף ההתחייבות שבסעיף 6(ד) להסכם שלפיה "י' יממן לב' עזרים רפואיים", מסרב התובע לשאת בהוצאות אלה והיא נאלצת לשאת בתשלומים אלה, כל השנים מכיסה. רק לאחרונה היא רכשה מכשירי שמיעה בעלות של 7000 ₪ (במימון חלקי של קופ"ח). בשנים 2009 רכשה בלון חמצן וציוד רפואי נוסף בעלות כוללת של 4200 ₪ ובנובמבר 2011, שילמה סך של 1200 ₪ עבור מסיכת אף.
- ט-3 הלוואות**
120. במקרה אחר נטען כי הנתבעת ובעלה המנוח נטלו הלוואה בבנק הפועלים לכיסוי חובות של המשק כפי שנקבעו על ידי המשקם. התובע היה אמור להחזיר את ההלוואה ואף חתם לשם כך על הוראת קבע מחשבונו, אך בסופו של דבר, הפסיק את הוראת הקבע. באותו חשבון הצטברה הלוואה יתרה של 47,000 ₪ שסולקה על ידה כנגד תשלום של 16,000 ₪.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

121. הנתבע טען כי טענות הנתבעת בגין תשלומי יתר ששולמו על ידה לא היו ידועות לו עד היום, ולכן מוכחות. לטענתו, על פניו מהמסמכים שצורפו עולה שאף אם שולמו תשלומים אלו, הוא לא היה צריך לשלם למשל תשלומים בגין חובות מוניציפאליים או חובות שהם בגדר הוצאה פרטית של ביתה. בסיכומיו טען כי הוצאת היטל הביוב כללה אף את ביתה כפי שעלה מעדותה, התשלום למינהל נבע מהמגרש בהרחבה וההלוואה לבנק הפועלים לא נתמכה באסמכתא מהימנה.

122. אני דוחה את תביעתה הנגדית של התובעת להשבת תשלומי יתר שמפירעונים השתמט התובע חרף חיובו על פי ההסכם, אף כי מעיון באסמכתאות שוכנעתי כי בחלקן היה על התובע לשאת כמו תשלום עבור חובות מוניציפאליים עבור שנת 2001 שאכן שולם על ידו אך השיק חזר, היטל ביוב על המשק, תשלומי ארנונה מעבר לביתה הפרטי ועזרים רפואיים, כאשר לגבי ההלוואה ששולמה לא הוכח קשר בינה לבין חובות המשק. הרציונל לדחיית התביעה זהה בנימוקו לדחיית דרישתו של התובע לקיזוז תשלומי יתר ששולמו על ידו. כאמור, במציאות של חיים במשותף במשק המתנהל כיחידה כלכלית אחת למעלה משני עשורים, לא ניתן כיום לערוך התחשבות ופנקסנות על כל התשלומים ששולמו ביתר בשל הקושי הראייתי לגבי בחינת טיבן של ההוצאות ובשל הקושי ההסכמי לטעון כיום כי התשלומים ששולמו ביתר ניתנו שלא מתוך מערכת יחסים גומלין מיטיבה ביניהם.

י- התביעה לאכיפת ההסכם

123. התובע טען כי לצורך פיתוחו של המשק, מבקש הוא לפתוח מסעדה וצימרים כדי להתפרנס ולשלם לנתבעת את התשלומים החודשיים. לשם כך, הוא מבקש לקבל רישיון עסק, ובלעדי חתימת הנתבעת, הרשומה פורמאלית כבעלת זכויות בנחלה, לא ניתן לבצע פעולה זו.

התובע נסמך על סעיף 4 להסכם הקובע כי "ב' יעשו את כל הצריך והדרוש כדי לאפשר לי לפעול כאמור", קרי לצורך קידומו ופיתוחו של המשק.

לטענתו, הנתבעת עושה הכול ע"מ להזיק לו אגב הפרת הסכם, כדי שישתלק מהנחלה למרות שהוא ממשיך לנהל את הנחלה ולשלם לה מידי חודש את התשלומים החודשיים

בפועל, "העסק" אינו משאיר רווחים ולמעשה בחלק מהשנים מפסיד, בין היתר, בגלל שהנתבעת אינה מסייעת לו לפתח את המשק ולהגדיל את הרווחים.

ביום 14.12.10 ניתן צו המחייב את התובע לסגור את העסק תוך 24 חודשים בגלל שהנתבעת מסרבת לחתום על מסמכים לרישוי עסקים.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 ואח' נ' ב' ואח'

ותביעה שכנגד ב' נ' י'

תיק חיצוני:

לפיכך עותר לאכוף על הנתבעת לקיים את ההסכם ולהורות לה לחתום על כל המסמכים הנדרשים לצורך הקמת מסעדה וצימרים.

124. הנתבעת טענה כי התובע לא רק שאינו זכאי לצו על אכיפת ההסכם, אלא יש להצהיר על בטלות ההסכם, כפי שנתבע על ידה בתביעתה הנגדית.

הואיל והתביעה לביטול הסכם נדחתה ונקבע כי ההסכם תקף, הרי שיש מקום להורות לנתבעת לקיים אחר חלקה בהסכם, ולחתום על כל המסמכים לצורך תפעול המשק לרבות לצורך קבלת רישיון עסק למסעדה ולהפעלת צימרים.

יא- סוף דבר

125. התביעה לאכיפת הסכם מתקבלת – על הנתבעת לחתום על המסמכים הנדרשים לצורך תפעול המשק לרבות לצורך קבלת רישיון עסק תוך 60 יום.
התביעה הכספית של התובע נדחית.
התביעה שכנגד לביטול הסכם נדחית.
התביעה הכספית שכנגד מתקבלת חלקית במובן שהתובע מחויב לשלם לנתבעת:

- א. סך כולל של 121,662 ₪ בתוספת ריבית והצמדה כחוק מיום הגשת כתב התביעה המקורי ה- 23.4.09 ועד למועד פירעונם המלא.
- ב. סך כולל של 41,485 ₪ בתוספת ריבית והצמדה כחוק מיום הגשת כתב התביעה המקורי עד למועד הפירעון, סכום נומינלי של 1723 ₪ בתוספת ריבית והצמדה כחוק משנת 2007 ועד למועד הפירעון וכן סכום של 1799 ₪ בתוספת ריבית והצמדה כחוק משנת 2008 ועד למועד הפירעון.
- ג. הסכומים המפורטים לעיל ישולמו לידי הנתבעת תוך 60 יום ממועד מתן פסק הדין ולא יישאו ריבית והצמדה עד למועד פירעונם המלא.

אין חיוב בהוצאות.

מותר לפרסום ללא פרטים מזהים.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים ותסגור את התיק.

ניתן היום, כ"ב אדר תשע"ד, 22 פברואר 2014, מוצ"ש, בהעדר הצדדים.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 11583-04-09 י' ואח' נ' ב' ואח'
ותביעה שכנגד ב' נ' י'
תיק חיצוני:

רונית גורביץ

רונית גורביץ, שופטת

1
2
3
4
5
6
7
8

התביעה סגורה